

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
STYCZEŃ 2017**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 340

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz),
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Elżbieta Adamowicz
Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną
Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 340. W badaniu uczestniczyły 272 przedsiębiorstwa. Metodyka badania koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	9
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	10
	1) Produkcja	10
	2) Zamówienia	12
	3) Zamówienia eksportowe	14
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	16
	5) Ceny	18
	6) Zatrudnienie	20
	7) Sytuacja finansowa	22
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	24
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	26
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	28
	11) Bariery działalności gospodarczej	30
III.	SUMMARY	31

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

Uwaga: wskutek rewizji danych wyniki za rok 2016 nieznacznie różnią się od przedstawionych w poprzednich 12 numerach biuletynu „Koniunktura w przemyśle”.

1. W styczniu 2017 r. wartość ogólnego wskaźnika koniunktury zwiększyła się w porównaniu z grudniem 2016 r. o 3,0 pkt. Obecna wartość wskaźnika, -6,3 pkt., jest niższa od wartości sprzed roku o 1,0 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury wzrosła w ciągu miesiąca o 4,0 pkt. i wynosi -6,8 pkt. Jest nieznacznie wyższa niż przed rokiem, o 0,2 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika obniżyła się o 5,7 pkt. do poziomu -2,8 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 9,3 pkt.

2. Pogorszenie się koniunktury odnotowano tylko w grupie przedsiębiorstw największych, zatrudniających ponad 500 pracowników. W pozostałych grupach zatrudnieniowych miała miejsce poprawa koniunktury; największa w przedsiębiorstwach zatrudniających od 251 do 500 pracowników. Dla tej grupy wskaźnik koniunktury przyjął najwyższą wartość, -3,7 pkt. Najniższą wartość, -10,5 pkt., wskaźnik obrał dla przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 50 osób.

3. Koniunktura pogorszyła się u producentów dóbr inwestycyjnych (spadek wartości wskaźnika o 4,5 pkt.) i nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 0,7 pkt.). Najniższą wartość, -8,3 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw wytwarzających półprodukty. Wzrost wartości wskaźnika miał miejsce w produkcji półproduktów (o 6,5 pkt.) i trwałych dóbr konsumpcyjnych (5,9 pkt.). Dla tej ostatniej grupy przedsiębiorstw wskaźnik przyjął najwyższą wartość, -2,0 pkt.

4. Pogorszenie się koniunktury zanotowano w ośmiu województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim, podkarpackim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim; największe w województwie pomorskim – wartość wskaźnika spadła o 12 punktów. W pozostałych województwach miała miejsce poprawa koniunktury; największa w województwie podlaskim (wzrost wartości wskaźnika o 38,4 pkt.). Najwyższą wartość, +9,5 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa podlaskiego, a najniższą, -22,8 pkt., dla województwa pomorskiego.

5. W tym badaniu zmiany wartości wskaźnika koniunktury były większe niż przed miesiącem. Poprawę odnotowano głównie w sektorze prywatnym. Sektor publiczny zanotował spadki; obniżyła się zarówno wartość wskaźnika koniunktury jak i wartości głównych sald. Tak jak w grudniu 2016 r. przewidywania na najbliższe miesiące są optymistyczne. Należy spodziewać się poprawy koniunktury w przemyśle przetwórczym w nadchodzących miesiącach z uwagi na pozytywne oddziaływanie czynników sezonowych.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w skali miesiąca o 3,7 pkt. Wynosi -12,2 pkt. i jest niższa od wartości sprzed roku o 2,6 pkt. Spadek wartości salda odnotowano tylko dla firm publicznych. W przekroju wg głównych grup przemysłowych największy spadek wielkości produkcji zanotowali wytwórcy dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (spadek wartości salda o 20,2 pkt.). Firmy przewidują wzrost produkcji w nadchodzących miesiącach.

7. W ciągu miesiąca wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień obniżyła się o 8,4 pkt. Obecnie wynosi -22,4 pkt. i jest niższa od wartości sprzed roku o 3,9 pkt. Spadek zamówień odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne; w tych drugich był on znacznie większy. Największy spadek zamówień miał miejsce w produkcji trwałych dóbr konsumpcyjnych (o 17,7 pkt.). Firmy spodziewają się spadku zamówień w kolejnych miesiącach, lecz mniejszego niż zanotowany w styczniu.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 5,3 pkt. W skali roku miał miejsce spadek o 7,7 pkt. Obecna wartość salda wynosi -21,3 pkt. O spadku zamówień informują firmy z obu sektorów własnościowych, jednak w firmach prywatnych był on mniejszy niż przed miesiącem. Największy spadek wartości salda odnotowano w produkcji półproduktów (o 10,6 pkt.), a wzrost zanotowali tylko producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 3,2 pkt.). Przewidywany jest spadek zamówień eksportowych w najbliższych miesiącach, mniejszy jednak niż w styczniu.

9. Zapasy wyrobów gotowych zmniejszyły się. Wartość salda obniżyła się o 5,4 pkt. i wynosi -2,0 pkt. Spadek miał miejsce zarówno w firmach prywatnych jak i publicznych. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 7,0 pkt. Największy spadek zapasów miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 23,3 pkt.). Przewidywany jest dalszy spadek zapasów w nadchodzących miesiącach.

10. Ceny wyrobów wzrosły. Obecna wartość salda, +7,5 pkt., jest wyższa od wartości sprzed miesiąca o 7,5 pkt., a od wartości ze stycznia 2016 roku o 14,1 pkt. Największy wzrost poziomu cen miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 12,2 pkt.), a spadek odnotowano wyłącznie w produkcji trwałych dóbr konsumpcyjnych (o 8,6 pkt.). Firmy spodziewają się dalszego wzrostu cen w najbliższym okresie.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia wzrosła względem wartości z grudnia o 0,6 pkt. i wynosi -2,9 pkt. Jest jednak niższa od wartości sprzed roku o 1,4 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla firm prywatnych. Największy wzrost zatrudnienia miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda wyższa o 11,2 pkt.), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 17,3 pkt.). Przewidywany jest spadek zatrudnienia w kolejnych miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw nieznacznie pogorszyła się. Wartość salda wynosi -11,5 pkt. i jest niższa od wartości sprzed miesiąca o 1,3 pkt. W ciągu roku wartość salda zmniejszyła się o 1,4 pkt. Pogorszenie się sytuacji finansowej odczuły szczególnie przedsiębiorstwa publiczne. Największe pogorszenie się sytuacji finansowej miało miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (spadek wartości salda o 17,6 pkt.); poprawę odnotowano tylko u producentów dóbr inwestycyjnych (o 9,2 pkt.). Firmy spodziewają się nieznacznego polepszenia się ich sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach.

13. Poprawiły się natomiast oceny ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce. Saldo zwiększyło swoją wartość o 9,3 pkt. w ciągu miesiąca. Obecna wartość salda, -16,1 pkt., jest również wyższa od wartości sprzed roku (o 3,1 pkt.). Lepiej stan gospodarki oceniają przedsiębiorstwa prywatne. Największy wzrost wartości salda zarejestrowano dla produkcji dóbr inwestycyjnych (o 18,4 pkt.). Oczekiwania na najbliższe miesiące są jednak pesymistyczne – firmy spodziewają się, że sytuacja ogólnogospodarcza w kraju pogorszy się.

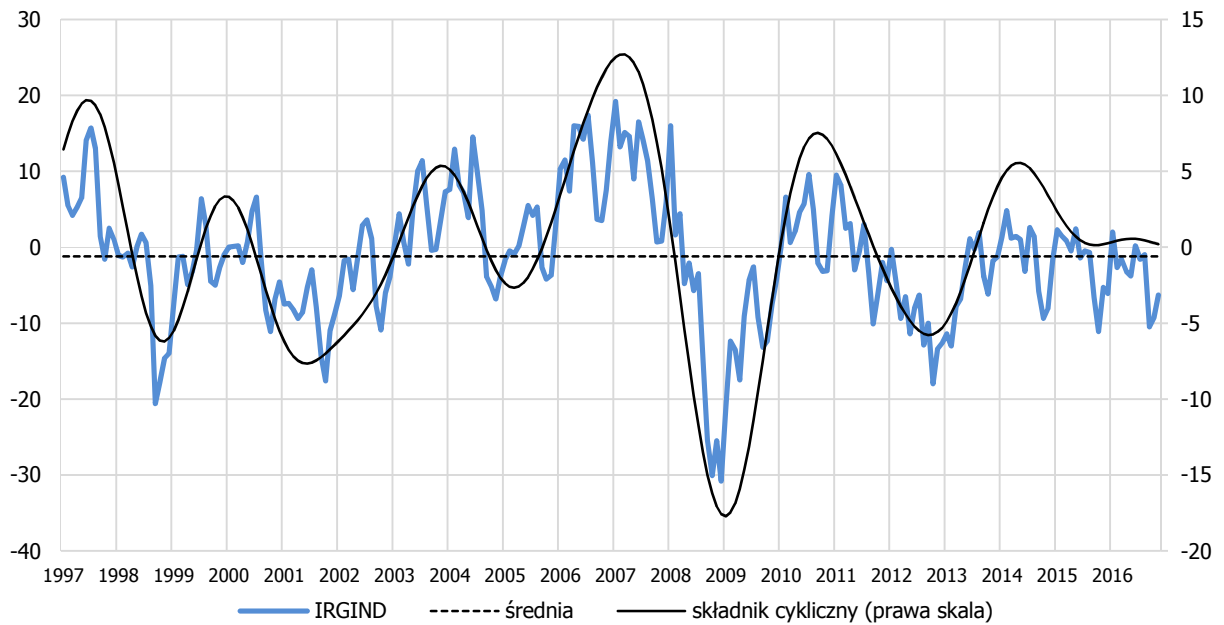
14. W ciągu kwartału o 1,2 pkt. zmniejszył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Przewidywany jest wzrost stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych w kolejnym kwartale.

15. Przedsiębiorstwa informują także o wzroście konkurencyjności towarów zagranicznych na polskim rynku. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie zwiększyła się o 1,9 pkt. w ciągu kwartału. Firmy prywatne przewidują dalszy wzrost konkurencyjności towarów zagranicznych na polskim rynku w następnym kwartale; firmy publiczne spodziewają się jej spadku.

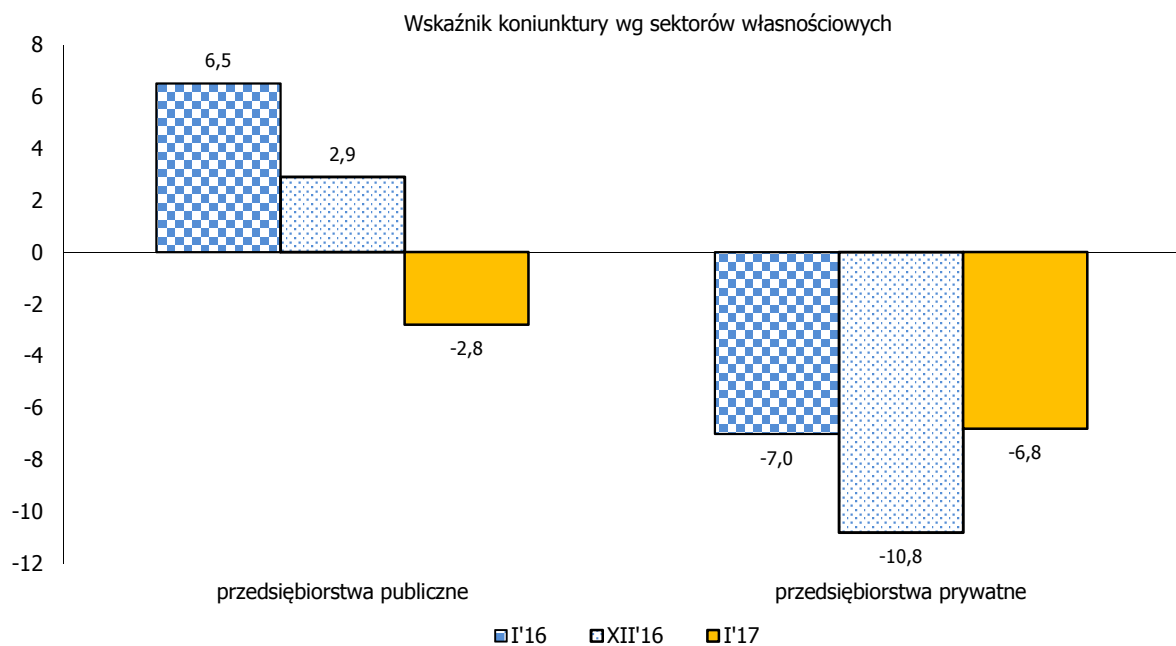
16. W ciągu kwartału zwiększyła się uciążliwość barier działalności gospodarczej. Największy wzrost, o 7,9 punktów procentowych, odnotowano w odniesieniu do bariery prawnej. O 4,3 pkt. proc. wzrosła uciążliwość bariery popytowej. Niewielki, 1-procentowy wzrost odnotowano w przypadku bariery podatkowej. Bariery te ciągle zajmują pierwsze trzy miejsca na liście rankingowej. Na kolejnych pozycjach znajdują się: brak wykwalifikowanej siły roboczej, niska płynność finansowa i konkurencyjny import.

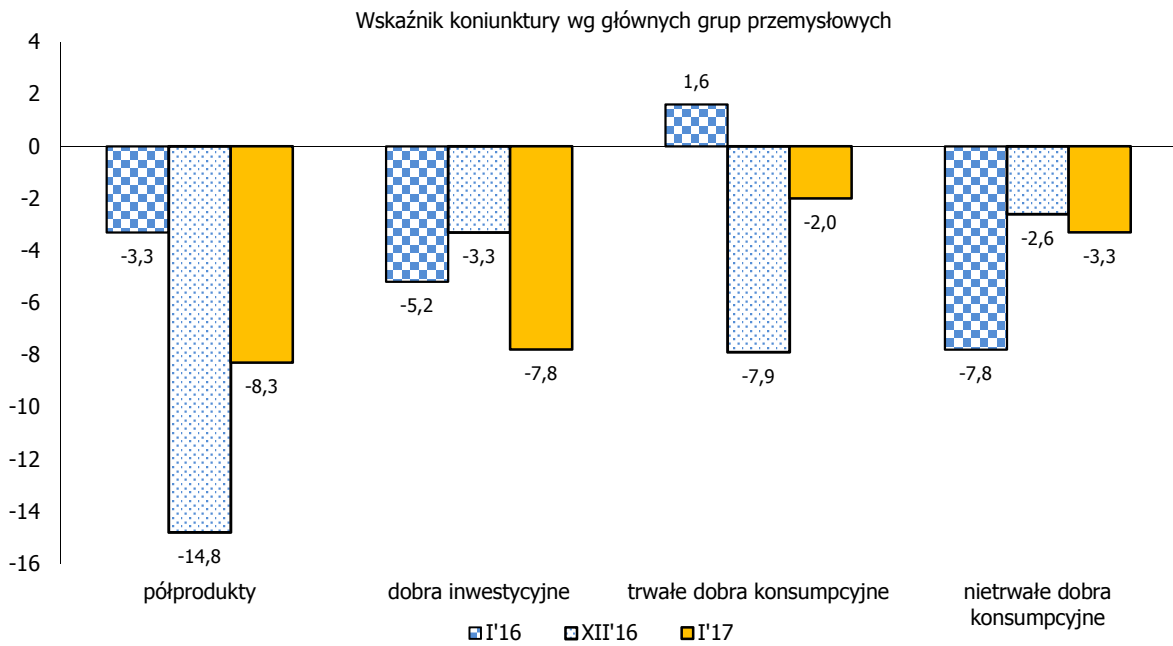
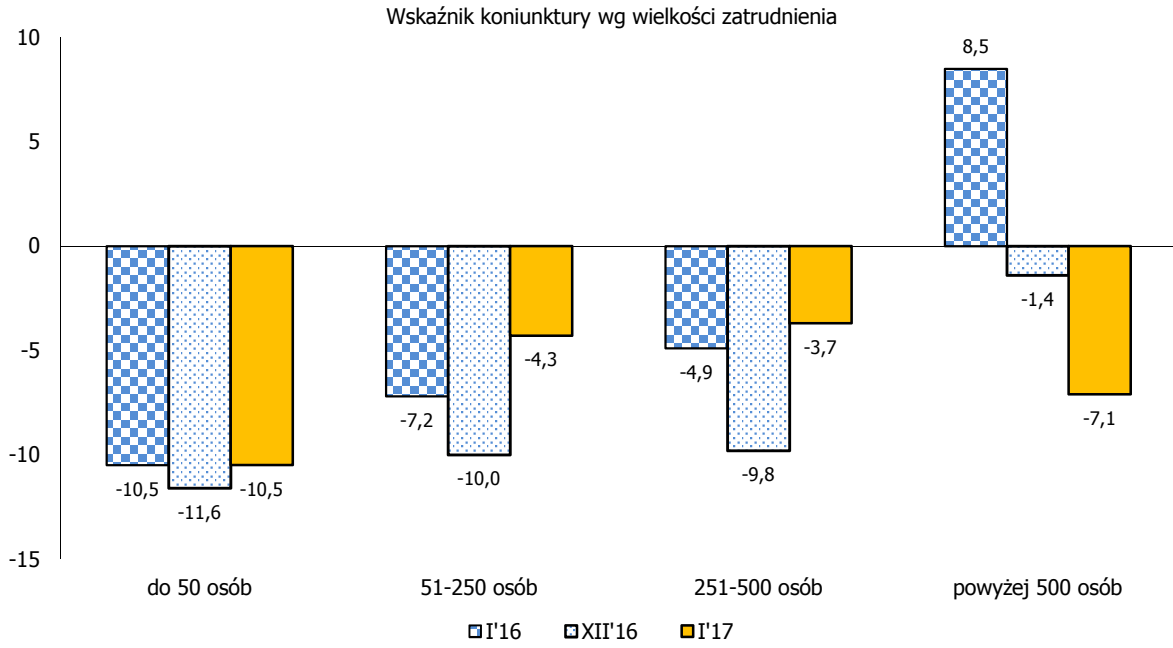
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

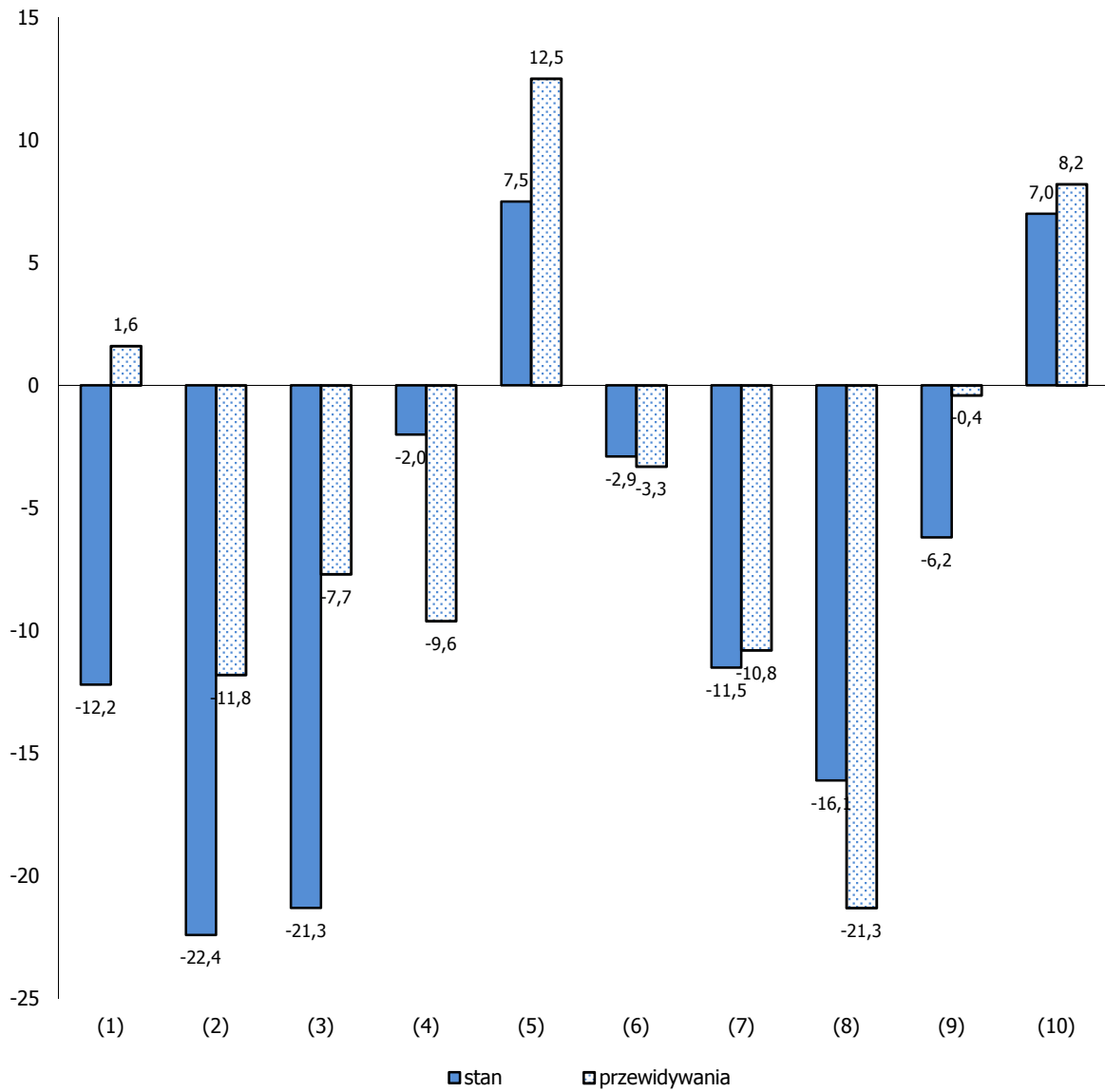

składowe salda	I'16	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17
1. wielkość produkcji – przewidywania	7,5	1,6	1,3	-14,9	-10,6	1,6
2. wielkość zamówień – stan	-18,5	-11,2	-8,3	-14,4	-14,0	-22,4
3. zapasy - stan	5,0	-4,9	-3,9	2,3	3,4	-2,0
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-5,3	-1,6	-1,0	-10,5	-9,3	-6,3

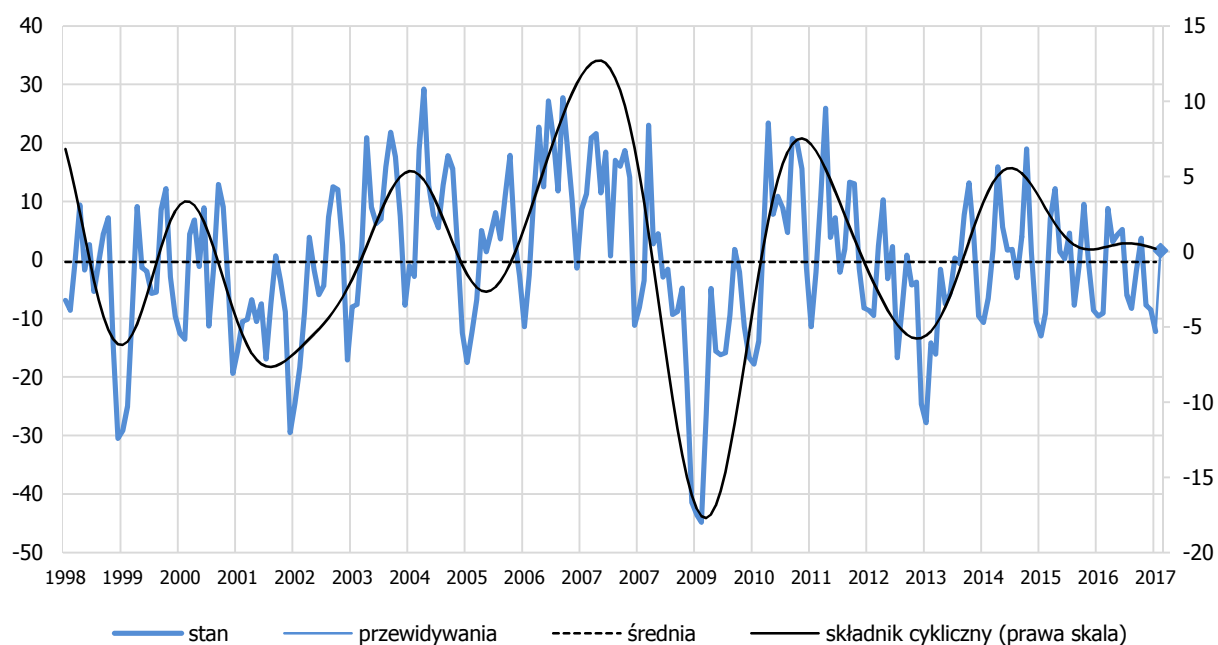
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

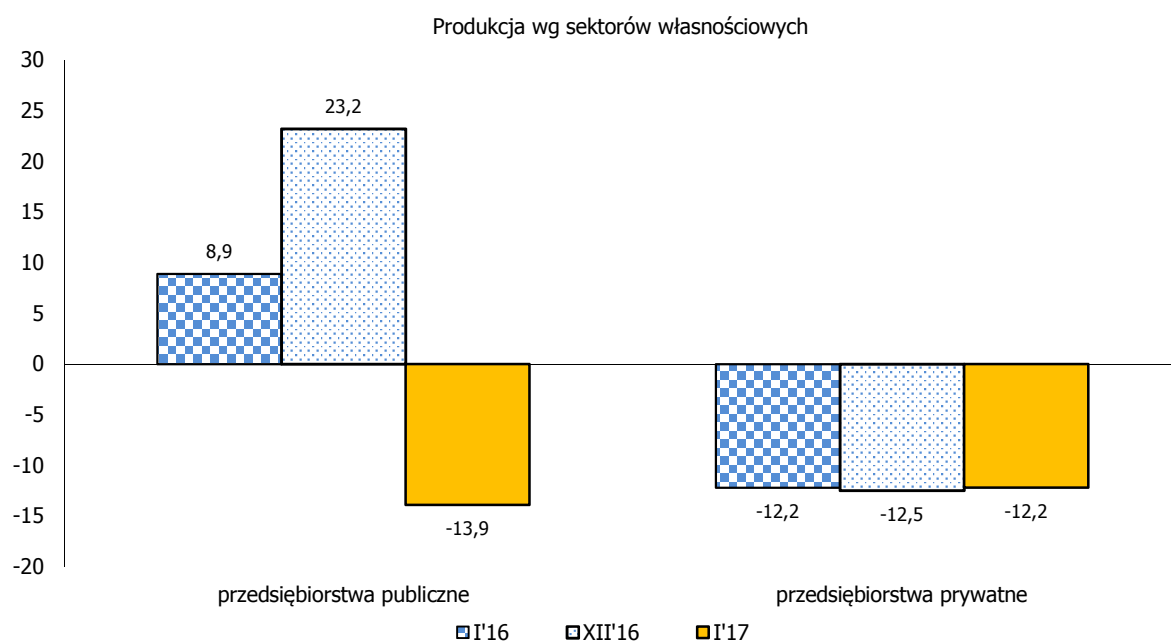
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

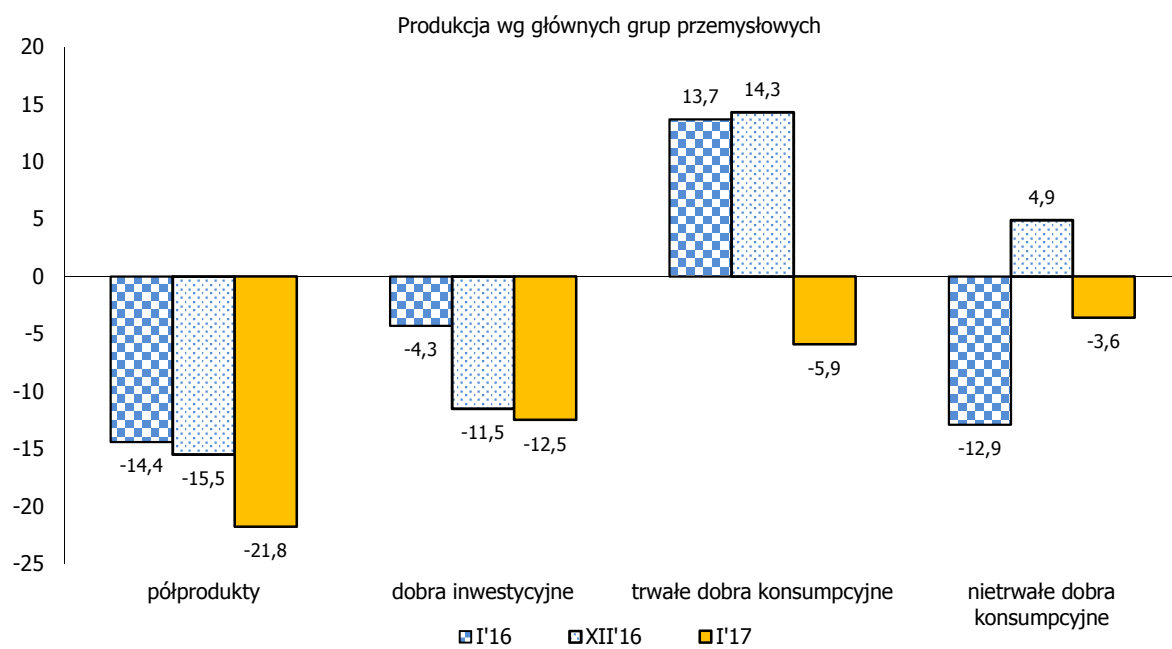
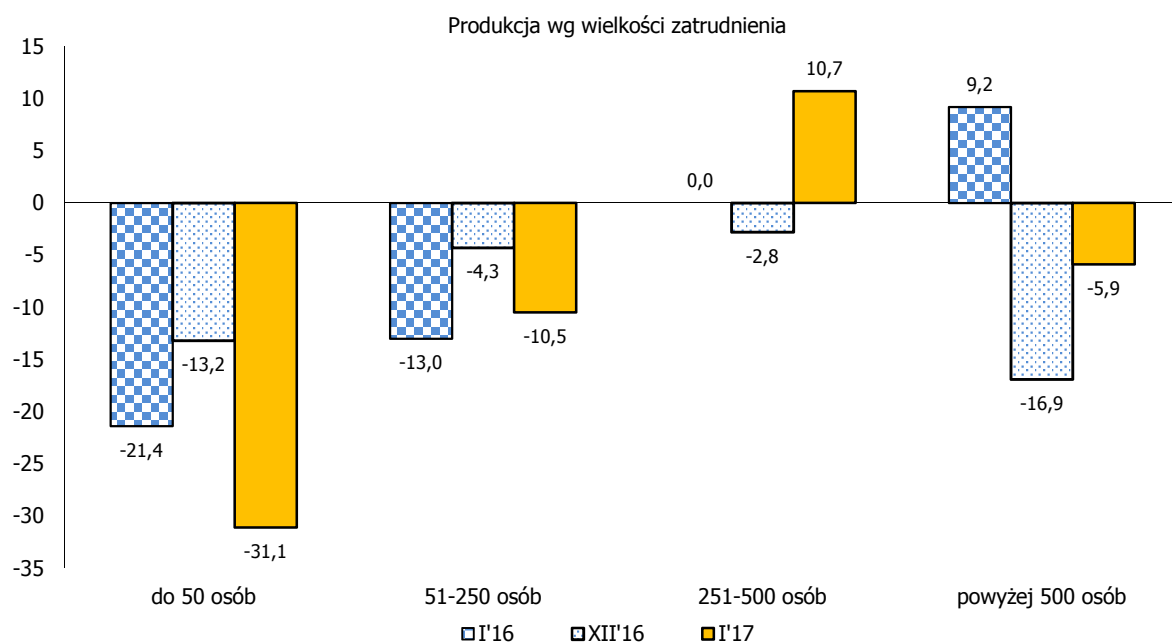
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

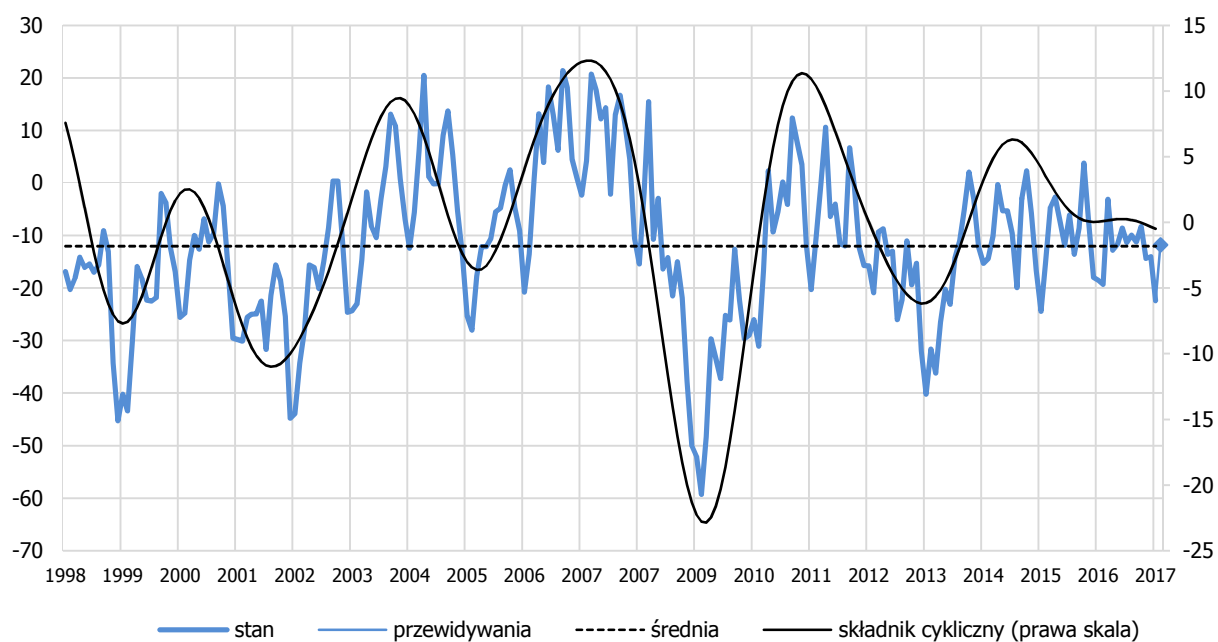

	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
wzrost	18,0	28,1	18,9	21,0	18,0	20,9
brak zmiany	54,4	47,5	54,5	49,4	51,7	59,8
spadek	27,6	24,4	26,6	29,5	30,2	19,3
saldo (1.-3.)	-9,6	3,7	-7,7	-8,5	-12,2	1,6

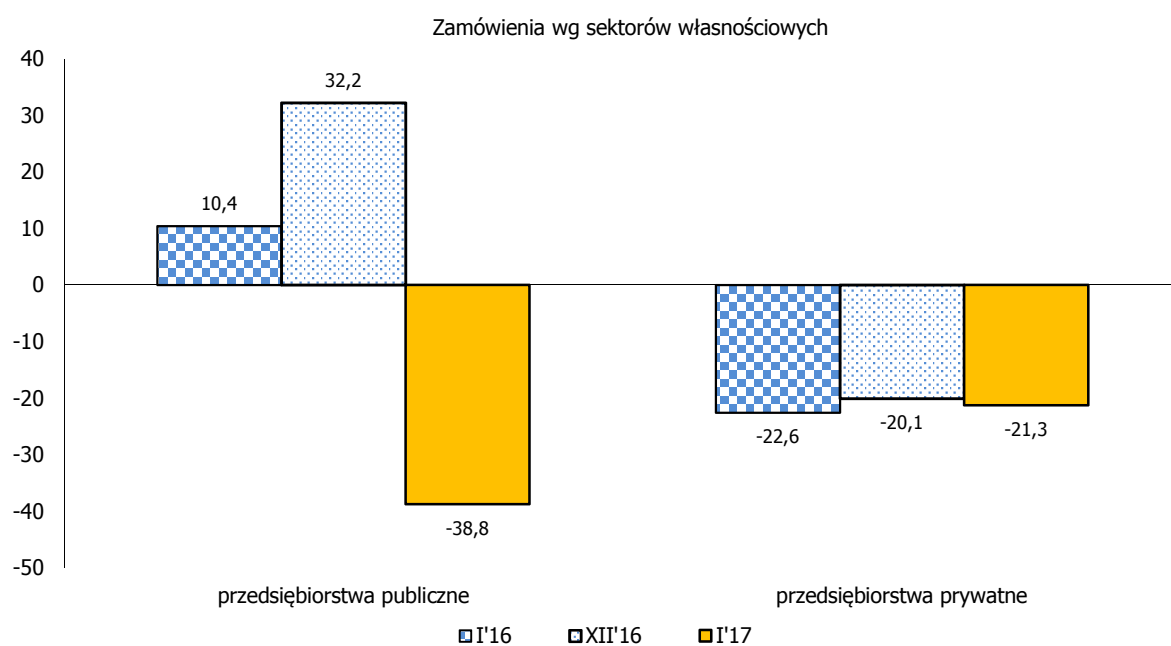

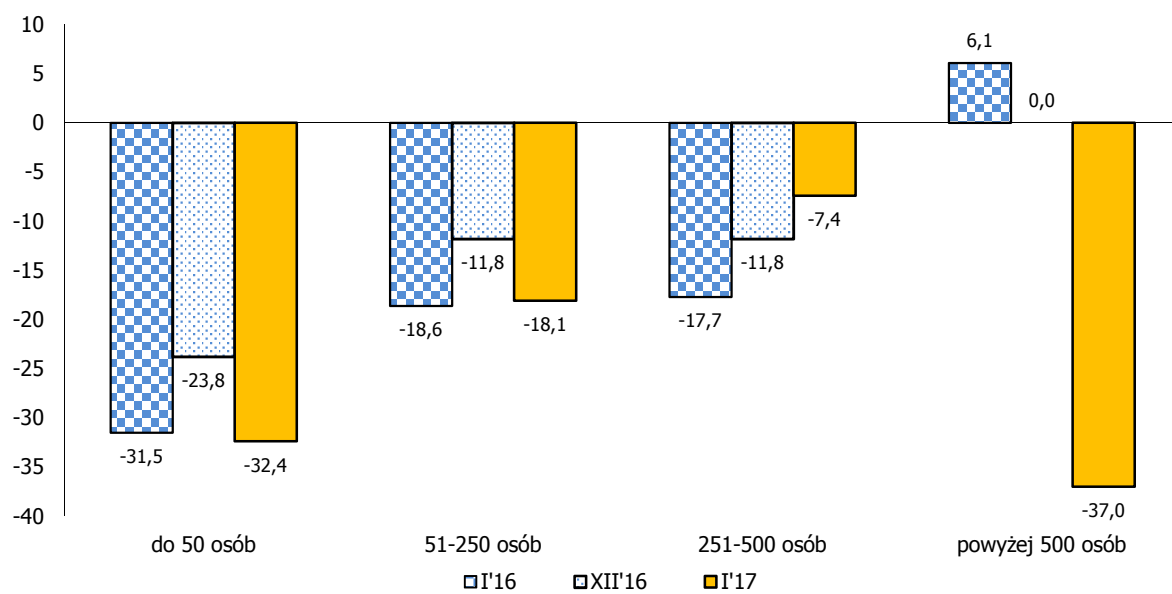
2) Zamówienia ogółem

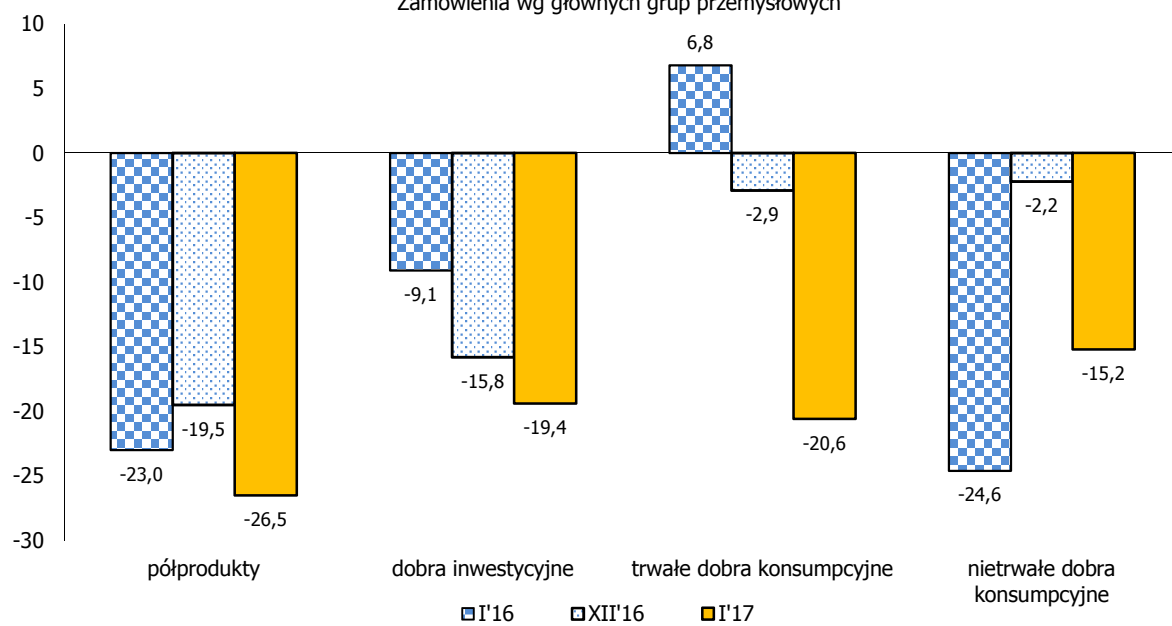
	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
wzrost	14,5	22,9	16,4	20,7	14,2	18,4
brak zmiany	52,4	45,9	52,8	44,6	49,2	51,3
spadek	33,0	31,2	30,8	34,7	36,6	30,2
saldo (1.-3.)	-18,5	-8,3	-14,4	-14,0	-22,4	-11,8

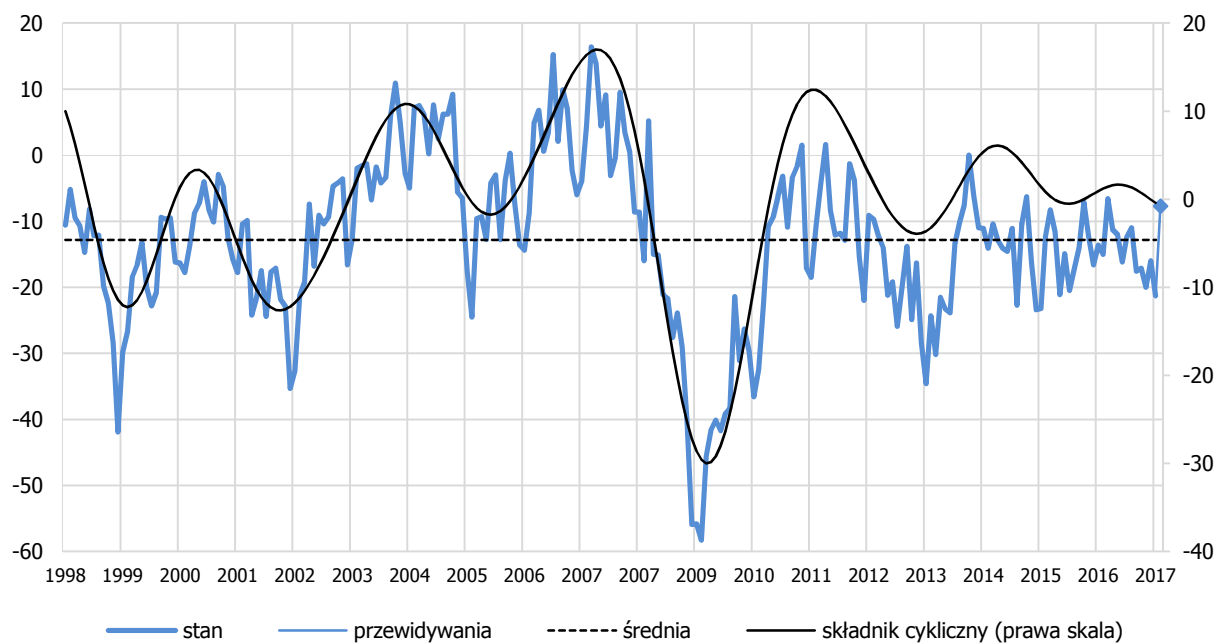
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

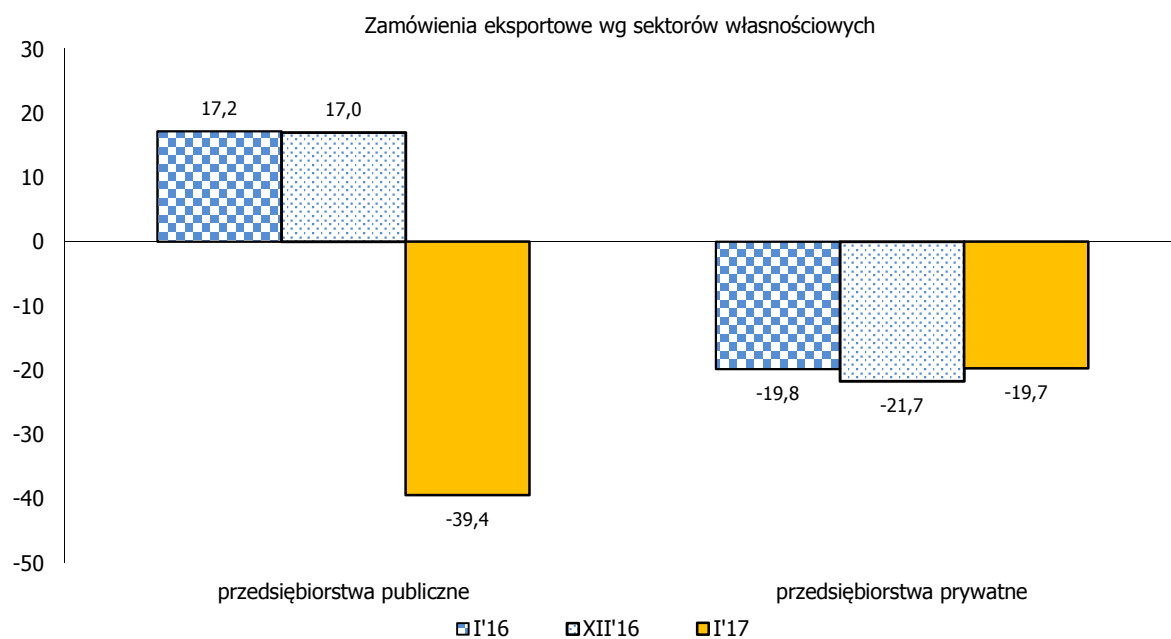
Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

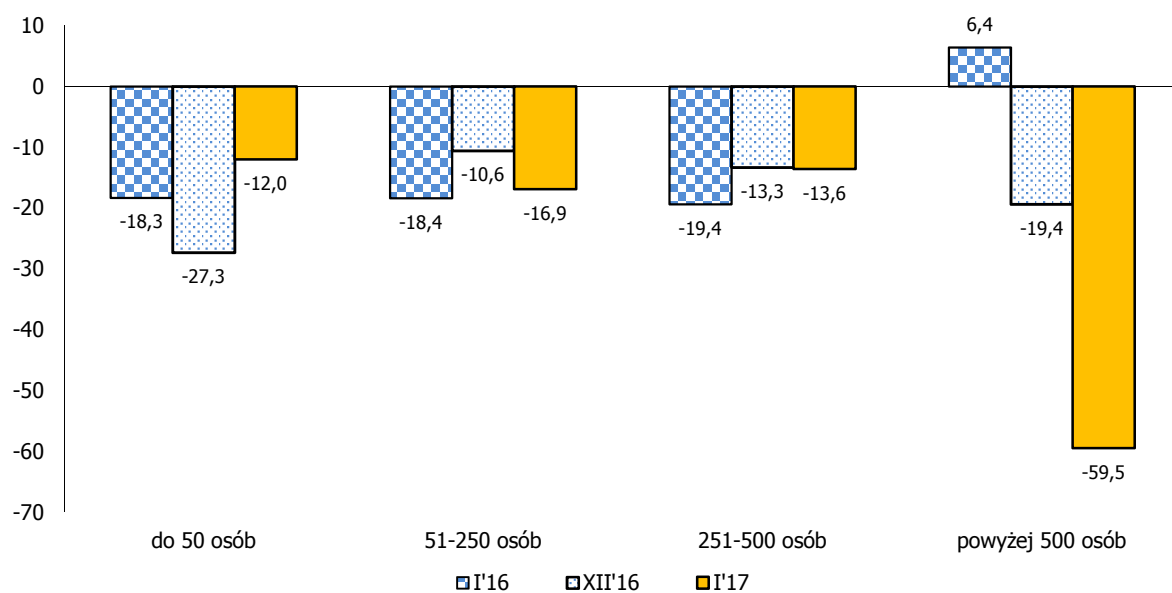
3) Zamówienia eksportowe

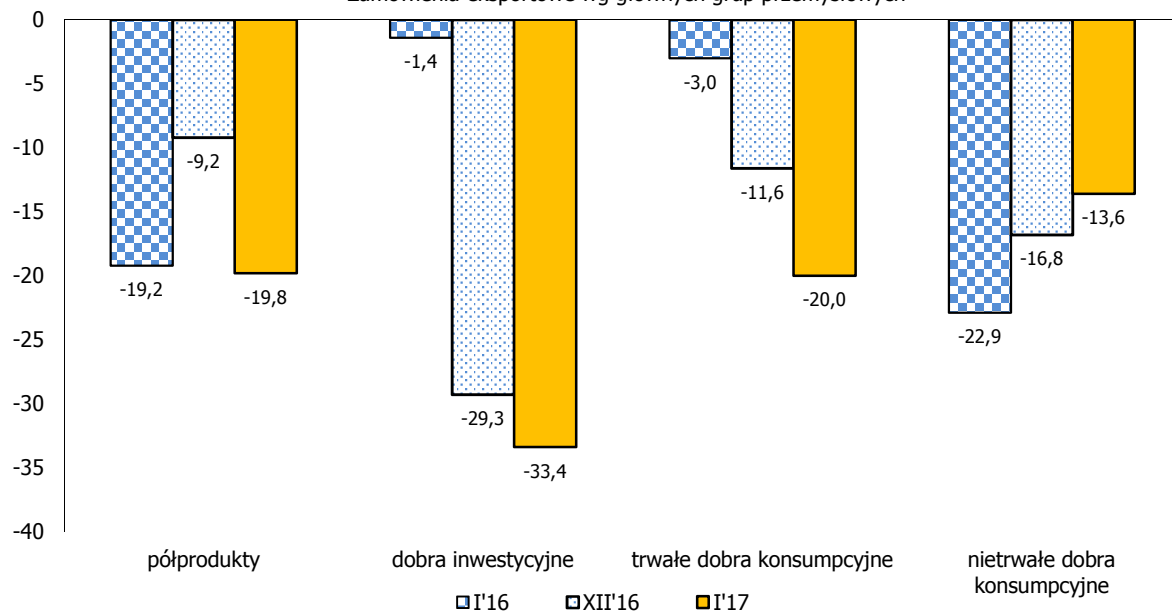
	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
wzrost	17,5	16,6	11,8	14,6	12,7	18,9
brak zmiany	51,4	49,7	56,5	54,9	53,3	54,5
spadek	31,1	33,7	31,8	30,6	34,0	26,6
nie dotyczy	28,5	29,4	29,9	30,8	31,0	30,9
saldo (1.-3.)	-13,6	-17,1	-20,0	-16,0	-21,3	-7,7

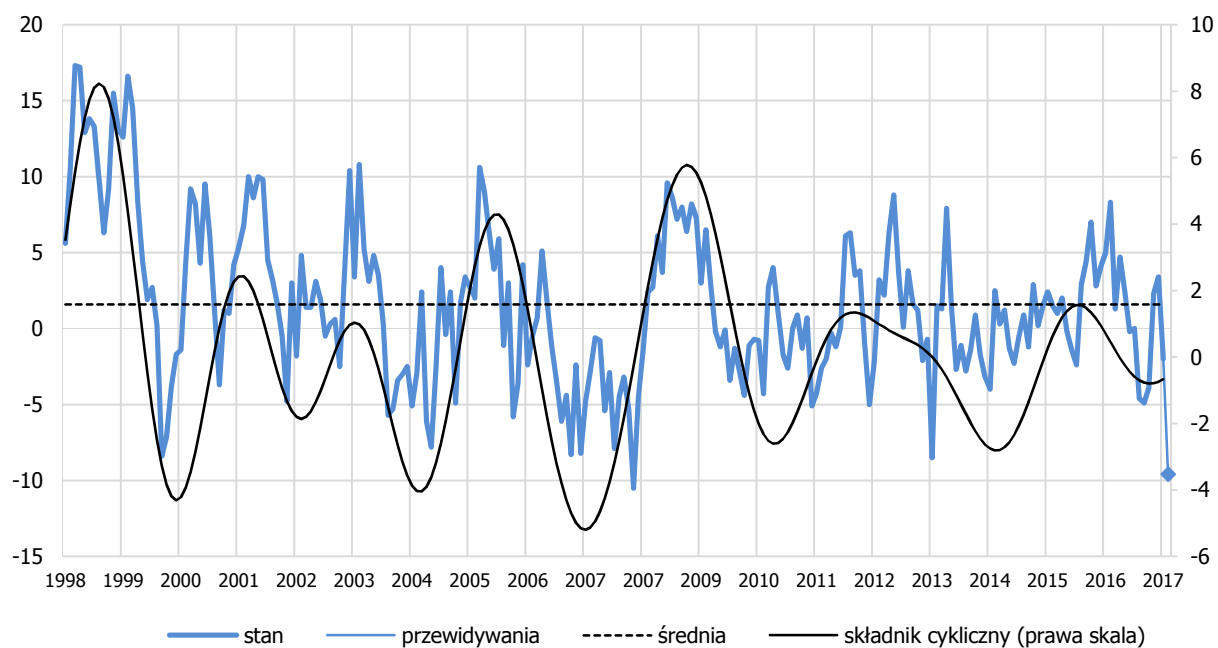
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

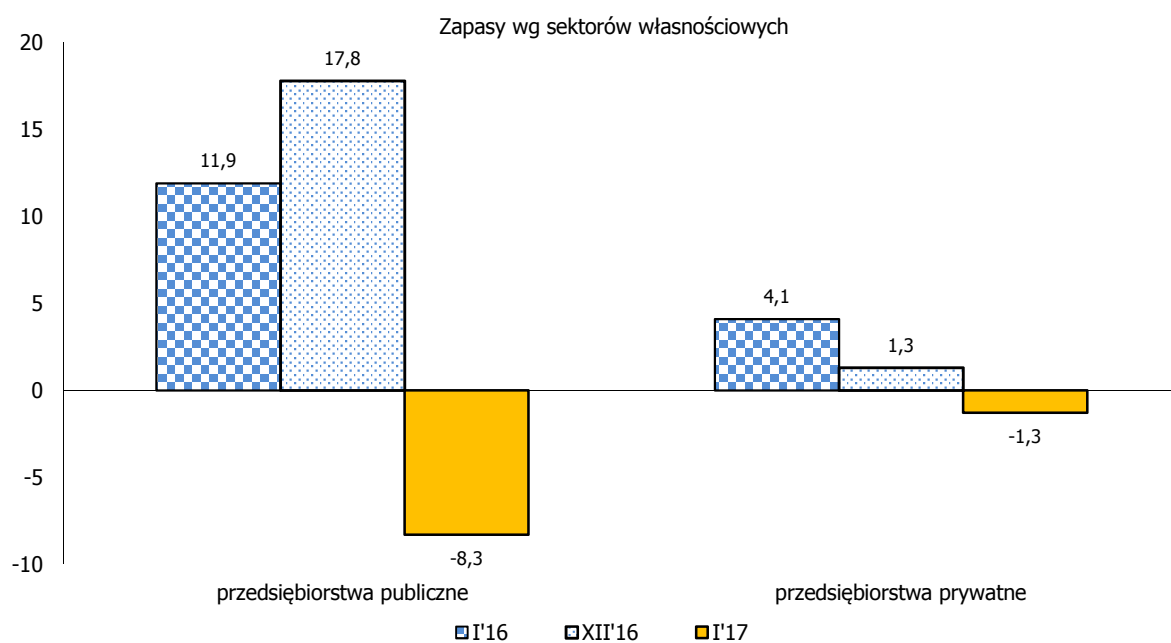
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

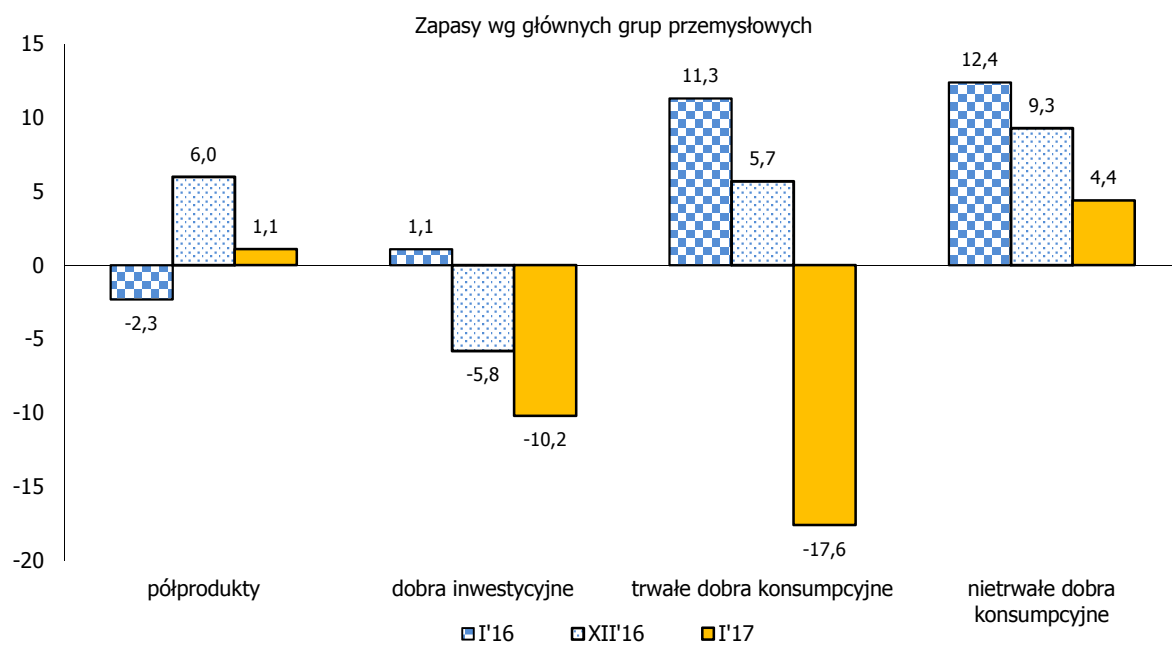
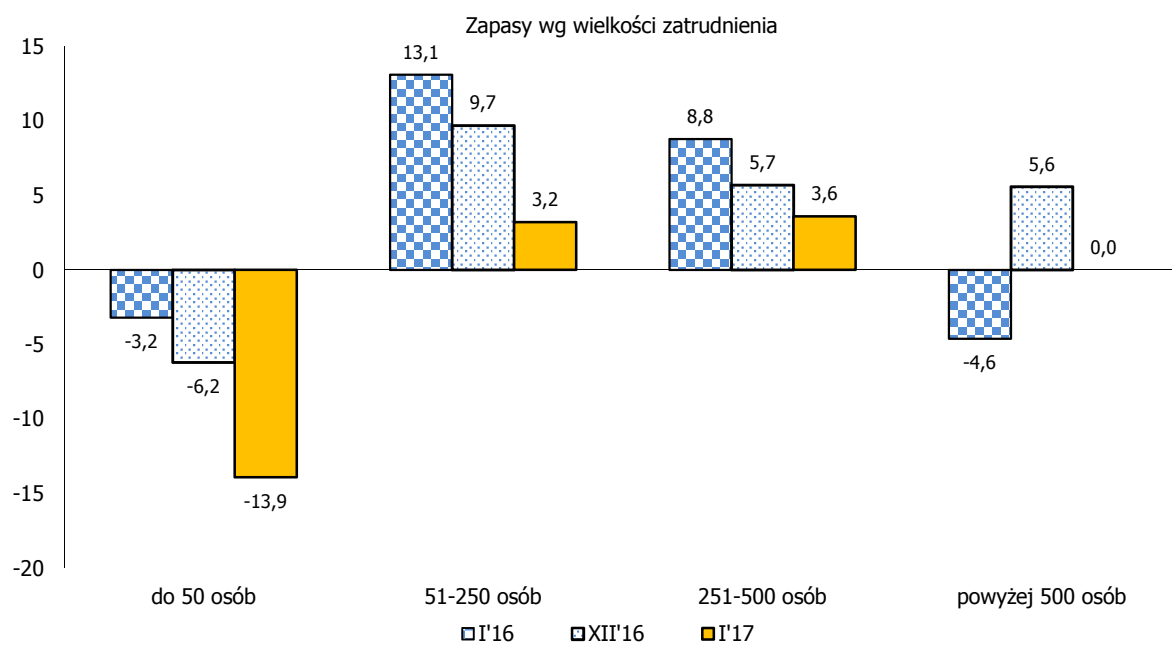

4) Zapasy

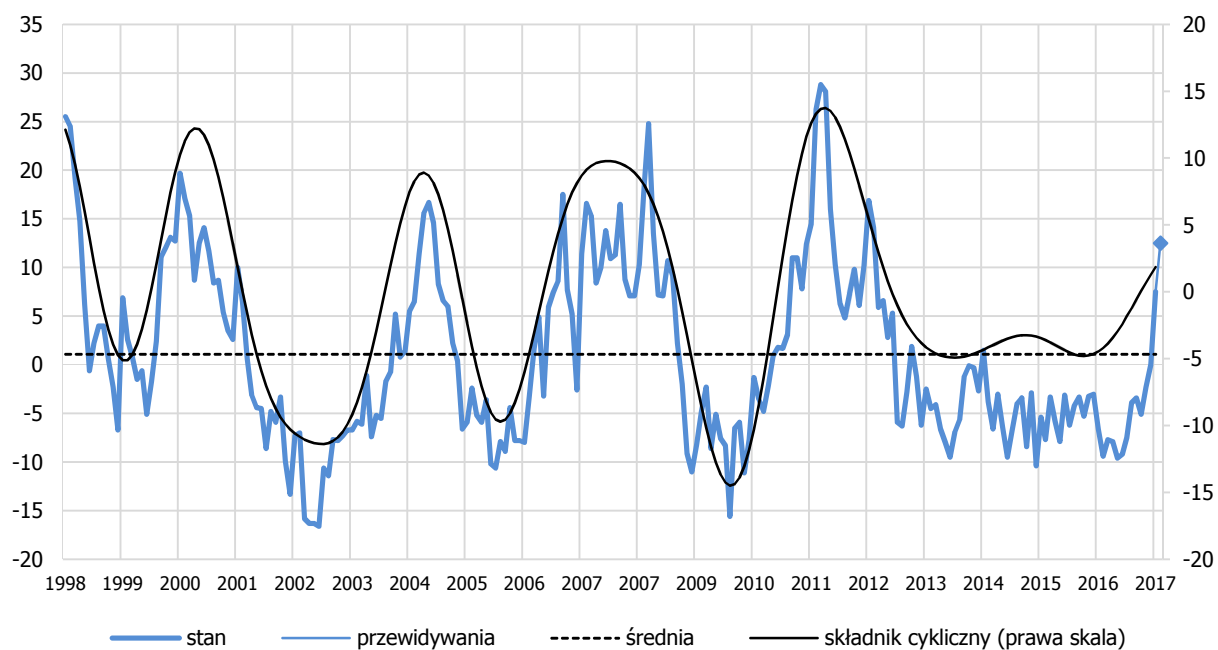

	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
wzrost	15,1	12,6	15,7	17,6	15,0	9,6
brak zmiany	74,8	70,0	70,9	68,2	67,9	71,3
spadek	10,1	16,5	13,4	14,2	17,0	19,2
saldo (1.-3.)	5,0	-3,9	2,3	3,4	-2,0	-9,6

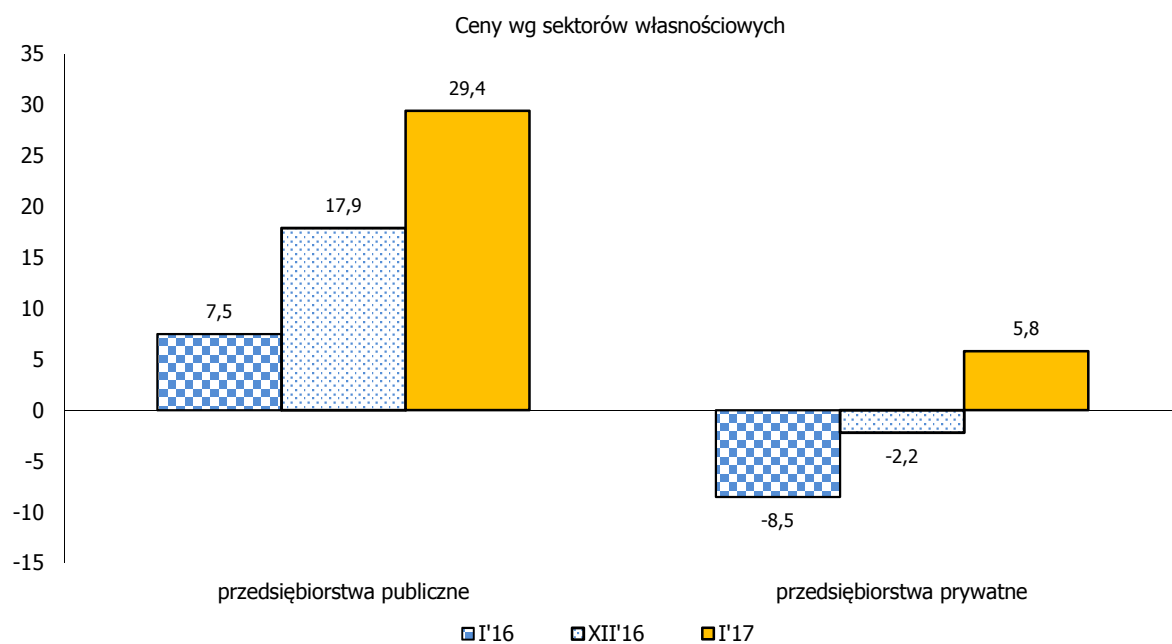

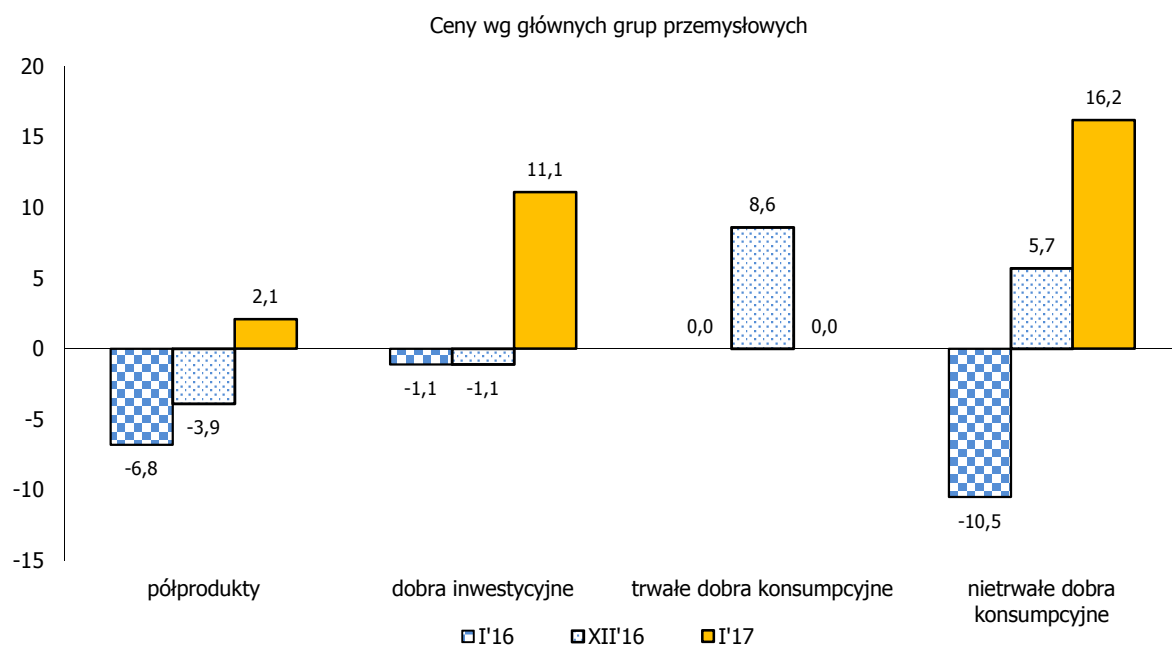
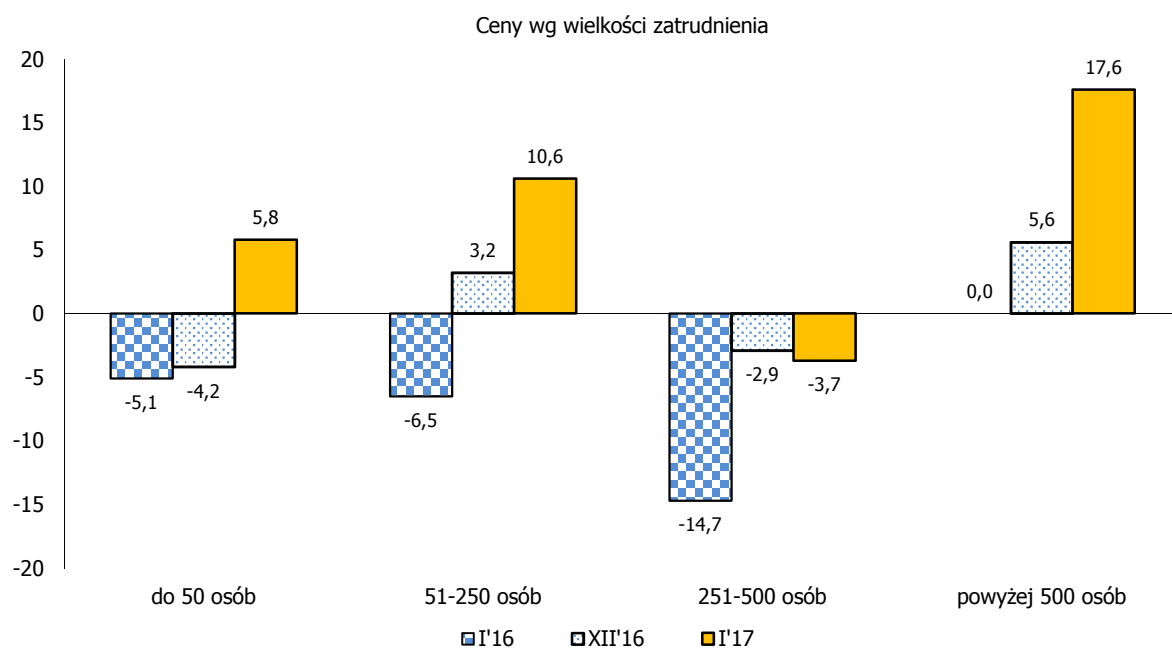

5) Ceny

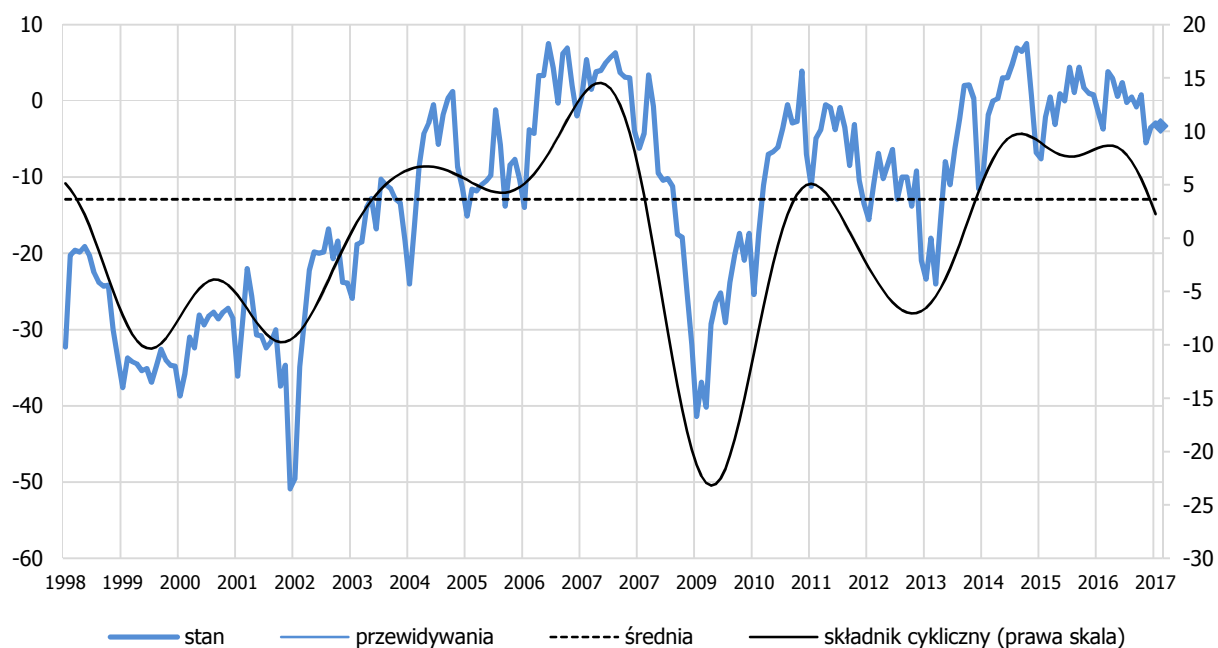

	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
wzrost	4,8	9,2	9,2	10,1	17,1	20,6
brak zmiany	83,8	76,4	79,3	79,9	73,3	71,3
spadek	11,4	14,3	11,5	10,1	9,6	8,1
saldo (1.-3.)	-6,6	-5,1	-2,3	0,0	7,5	12,5

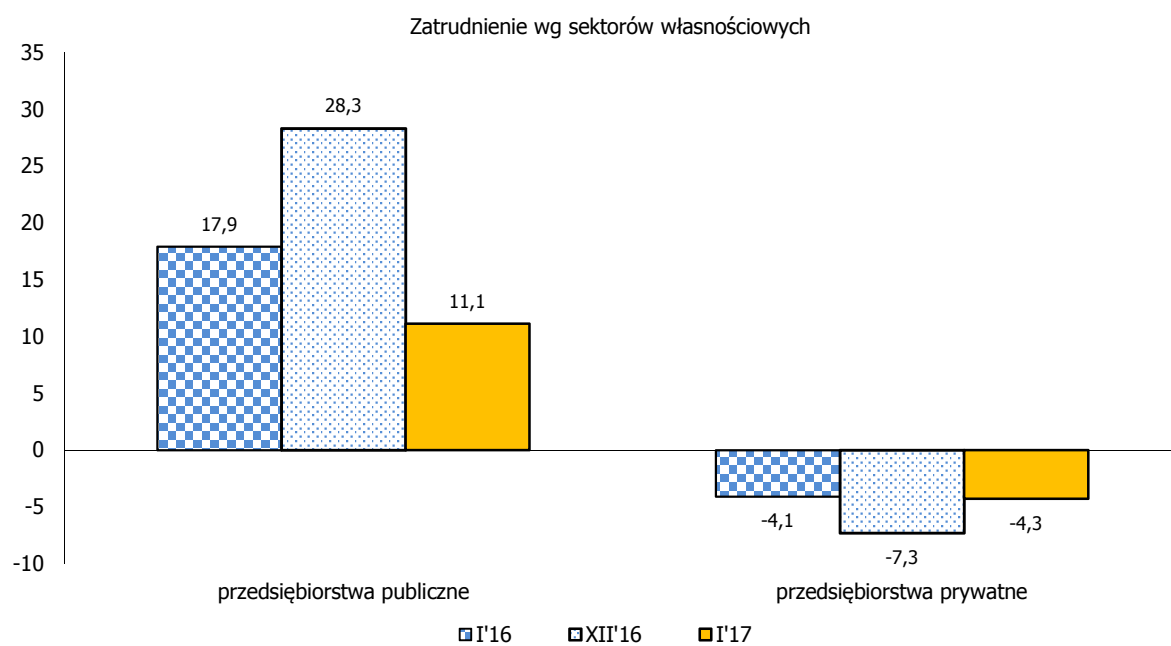

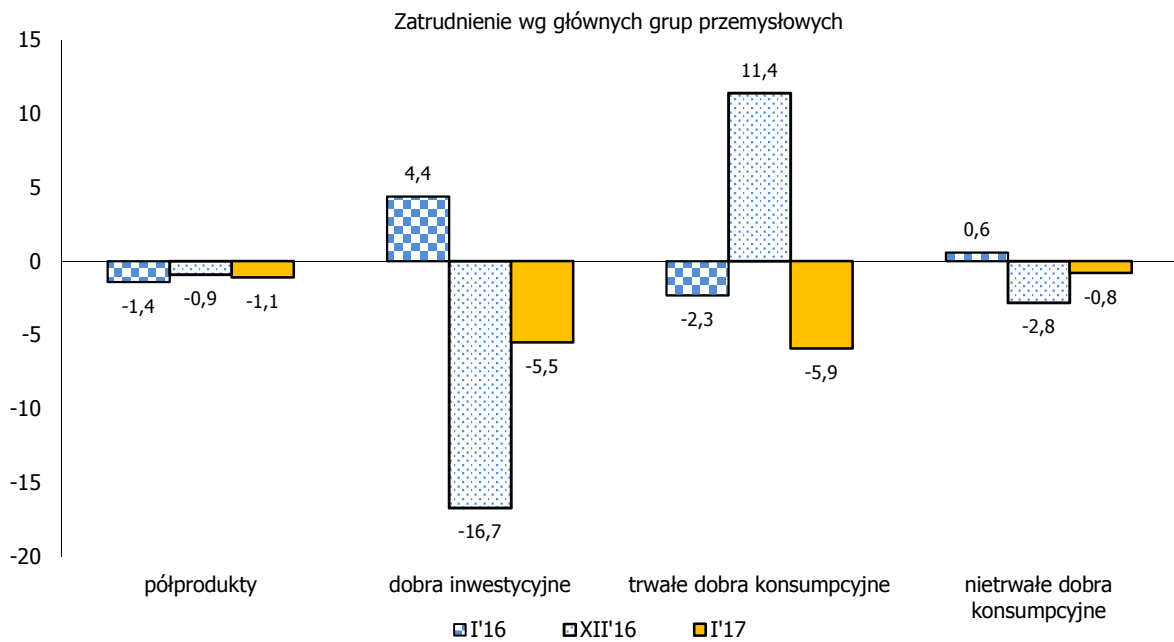
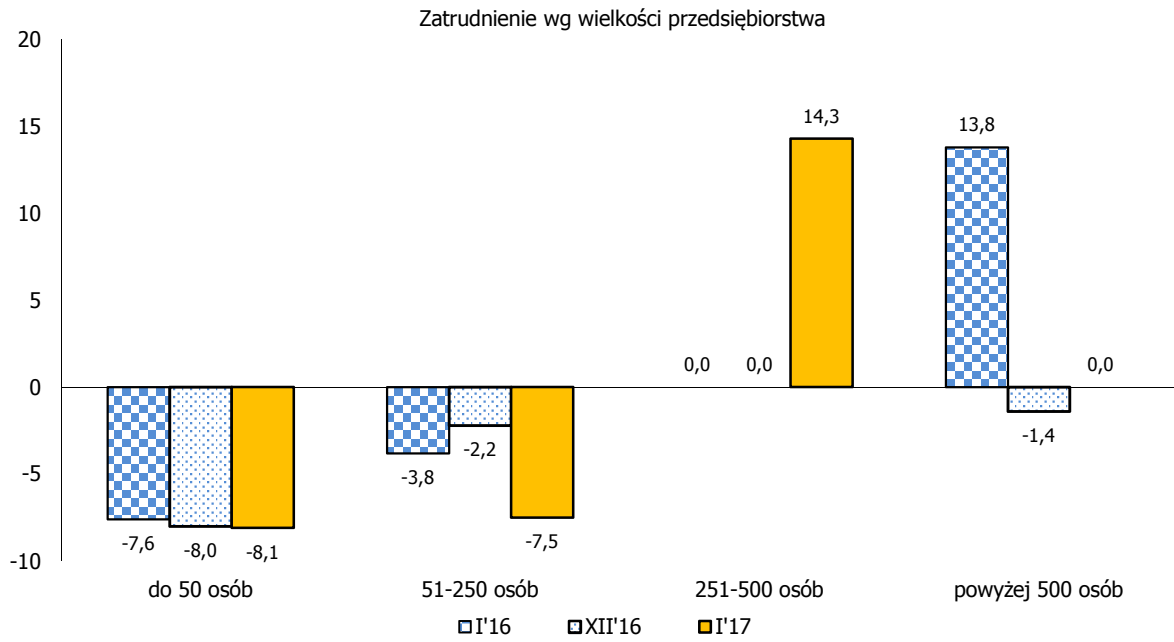

6) Zatrudnienie

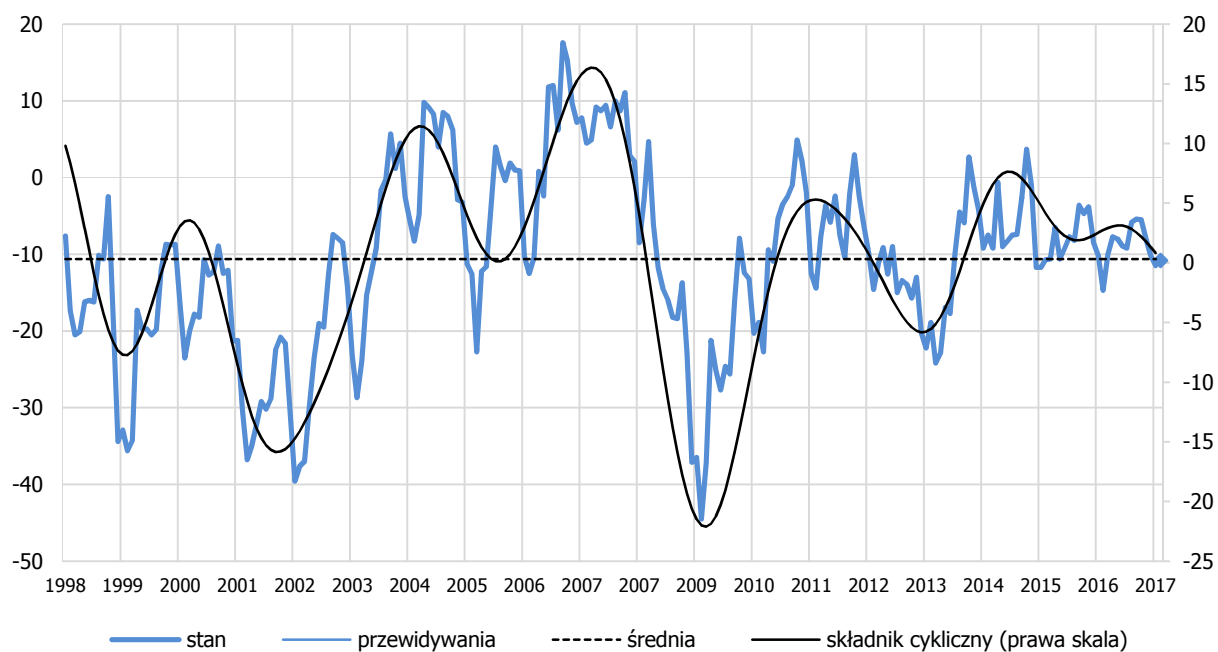

	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
wzrost	13,2	14,3	11,6	12,8	12,6	10,8
brak zmiany	72,1	72,1	71,4	70,9	71,9	75,1
spadek	14,7	13,5	17,1	16,3	15,5	14,1
saldo (1.-3.)	-1,5	0,8	-5,5	-3,5	-2,9	-3,3

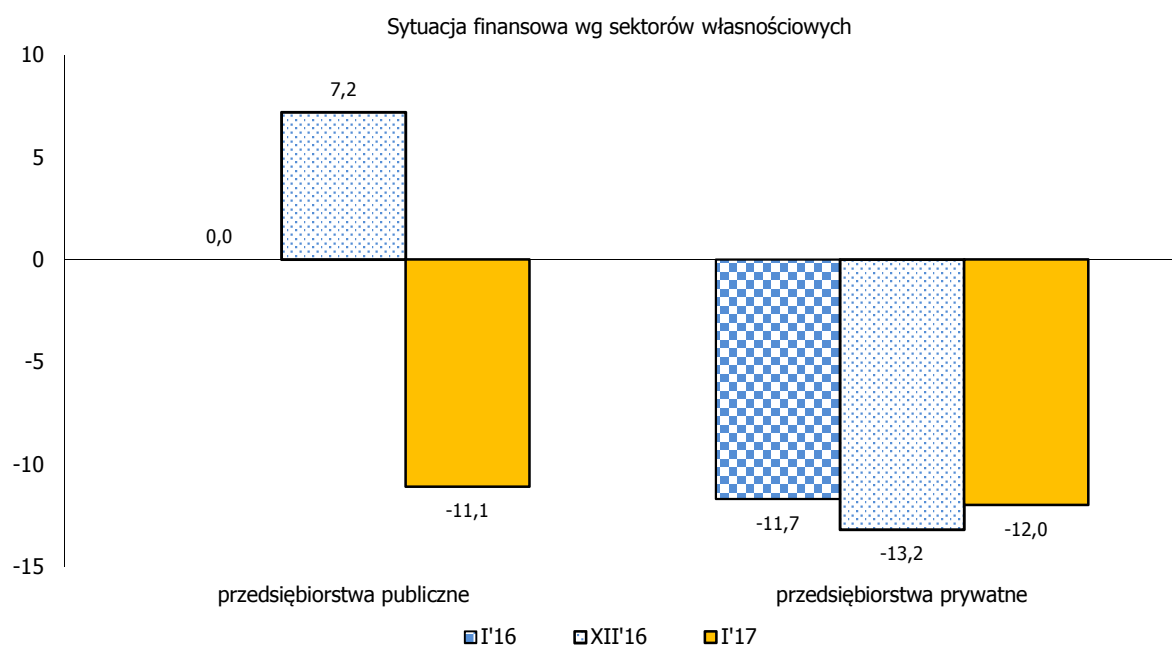

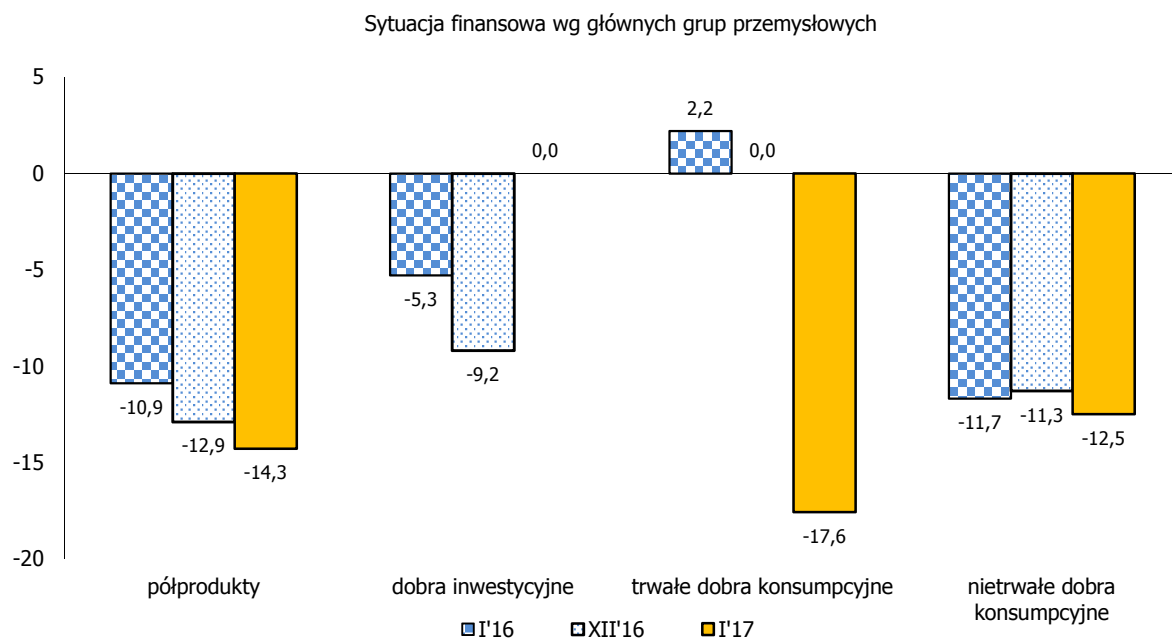
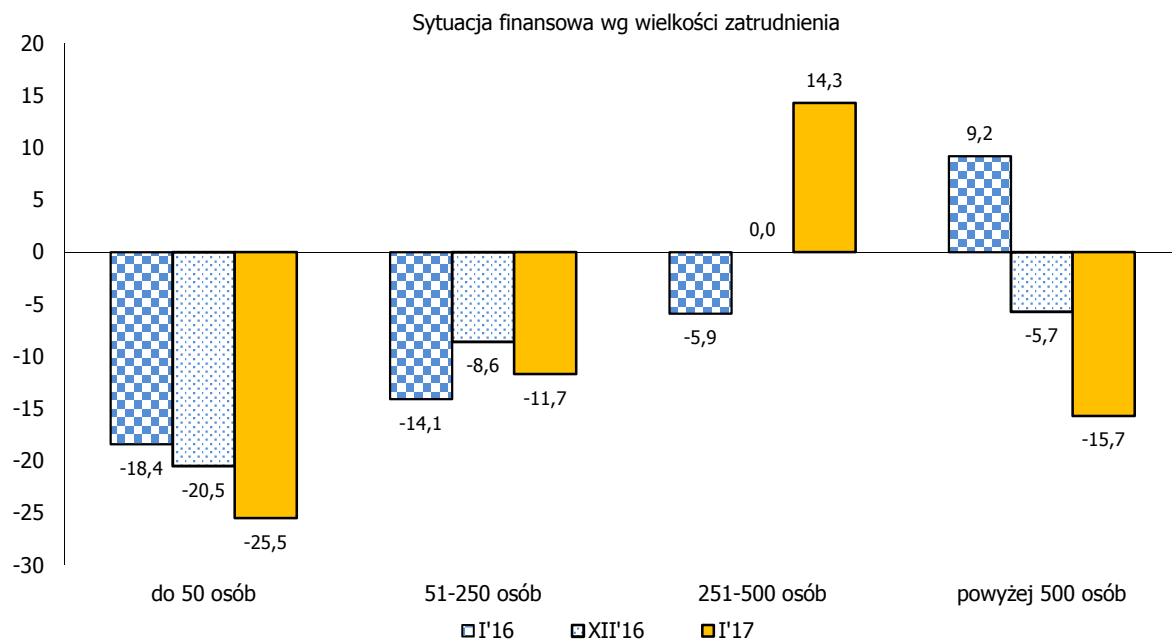

7) Sytuacja finansowa

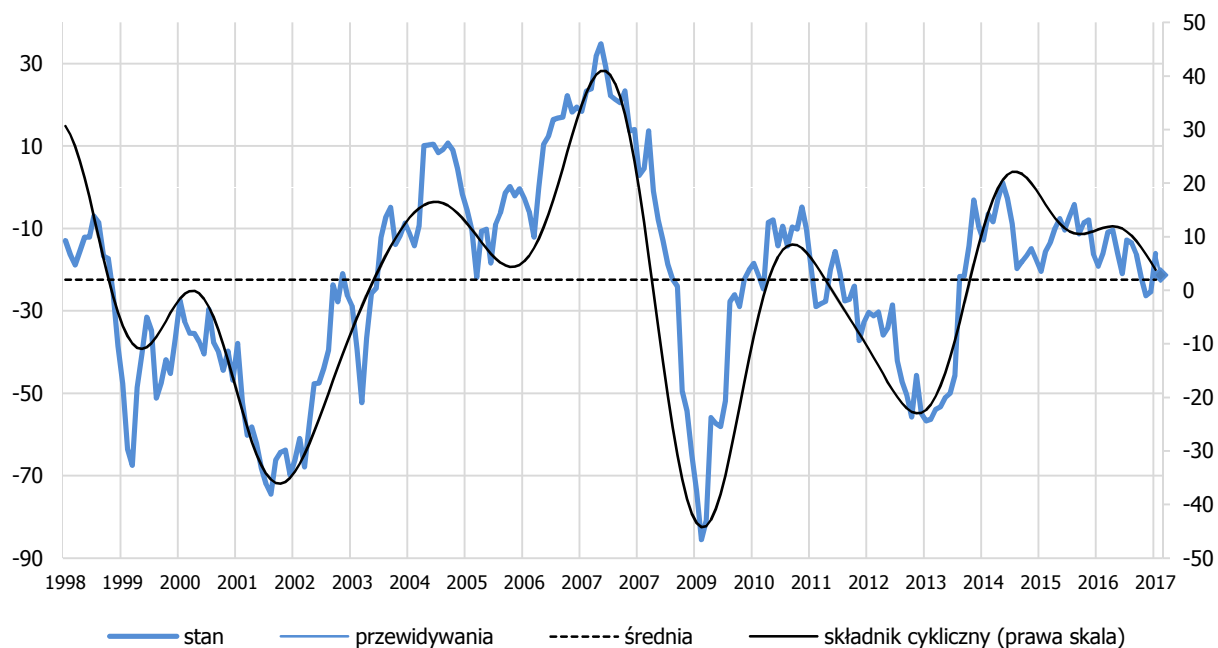

	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
poprawa	11,8	13,1	13,2	14,6	13,3	13,9
brak zmiany	66,3	68,2	65,6	60,6	62,0	61,5
pogorszenie	21,9	18,6	21,2	24,8	24,8	24,7
saldo (1.-3.)	-10,1	-5,5	-8,0	-10,2	-11,5	-10,8

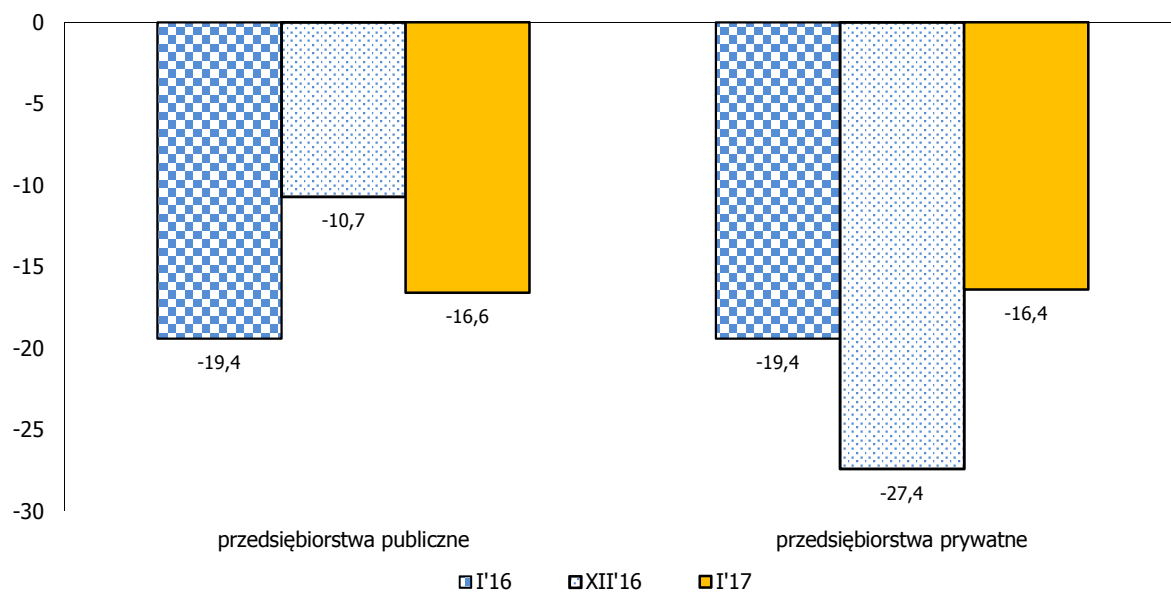

8) Ogólna sytuacja gospodarki

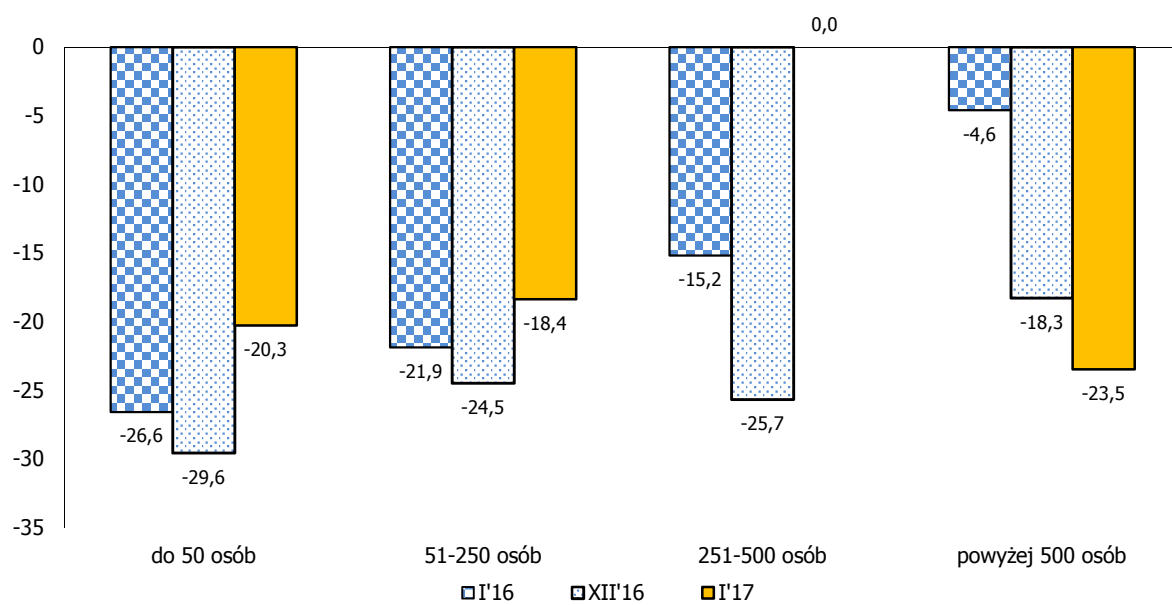

	I'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	przewidywania
poprawa	4,4	7,5	7,6	9,7	11,1	11,8
brak zmiany	72,0	63,1	58,5	55,2	61,7	55,1
pogorszenie	23,6	29,4	33,9	35,1	27,2	33,1
saldo (1.-3.)	-19,2	-21,9	-26,3	-25,4	-16,1	-21,3

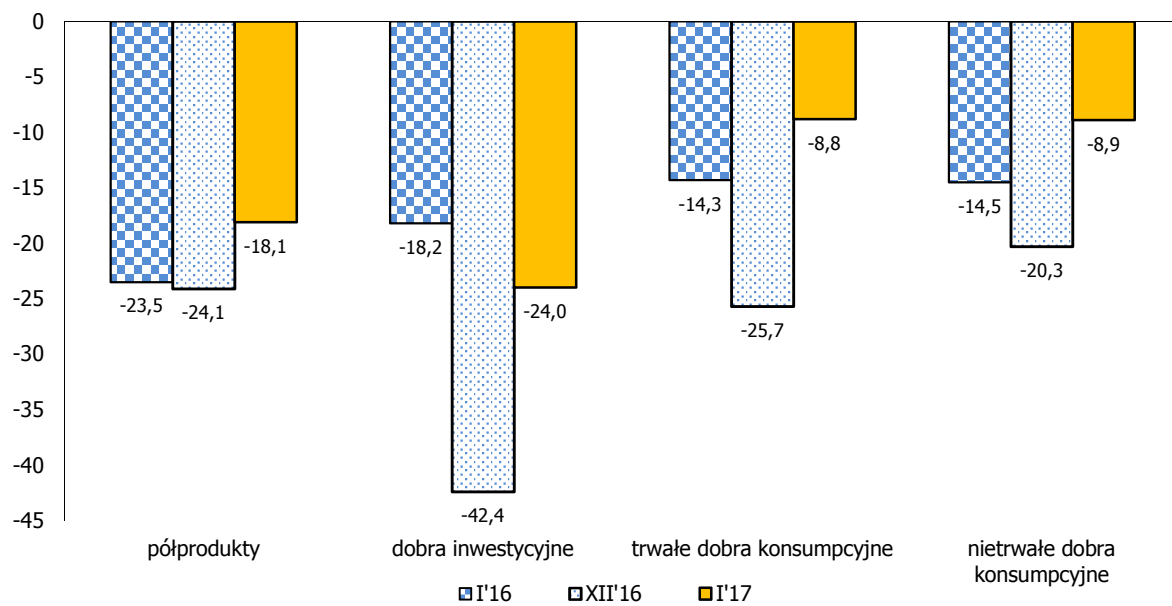
Ogólna sytuacja gospodarki wg sektorów własnościowych

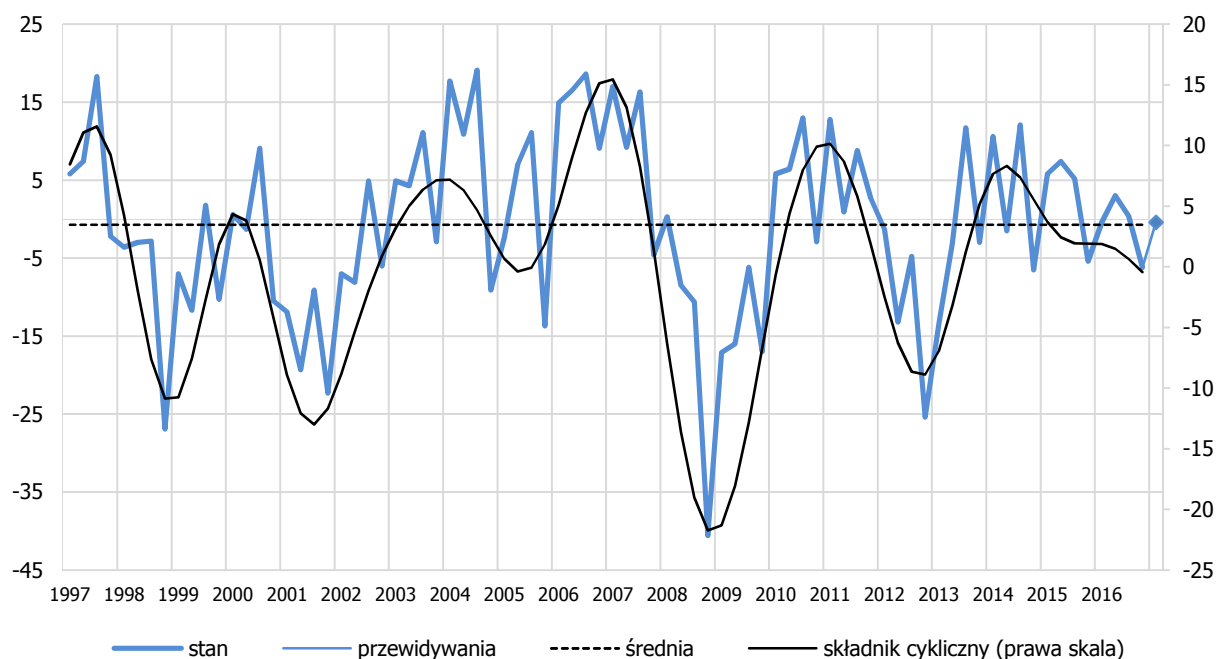
Ogólna sytuacja gospodarki wg wielkości zatrudnienia

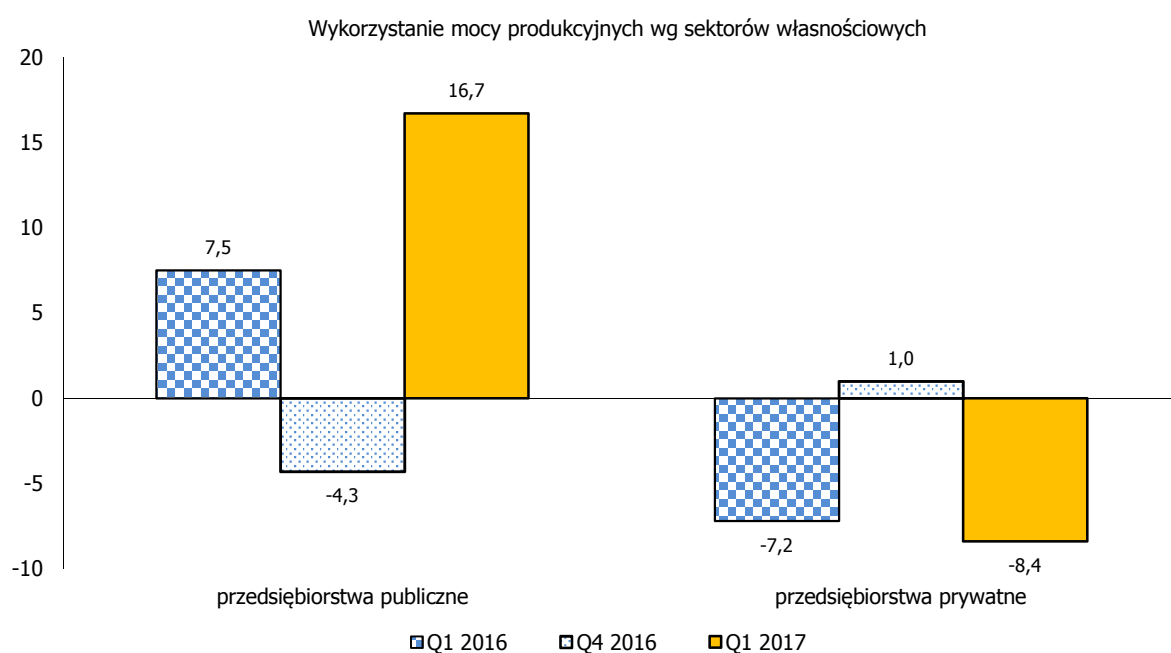
Ogólna sytuacja gospodarki wg głównych grup przemysłowych

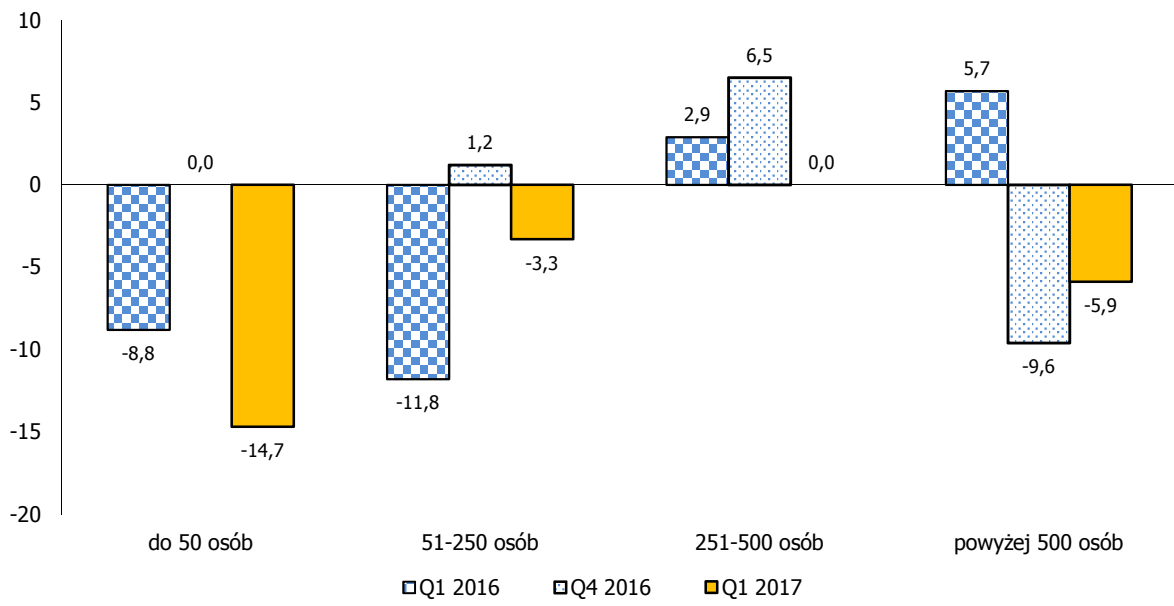
9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych

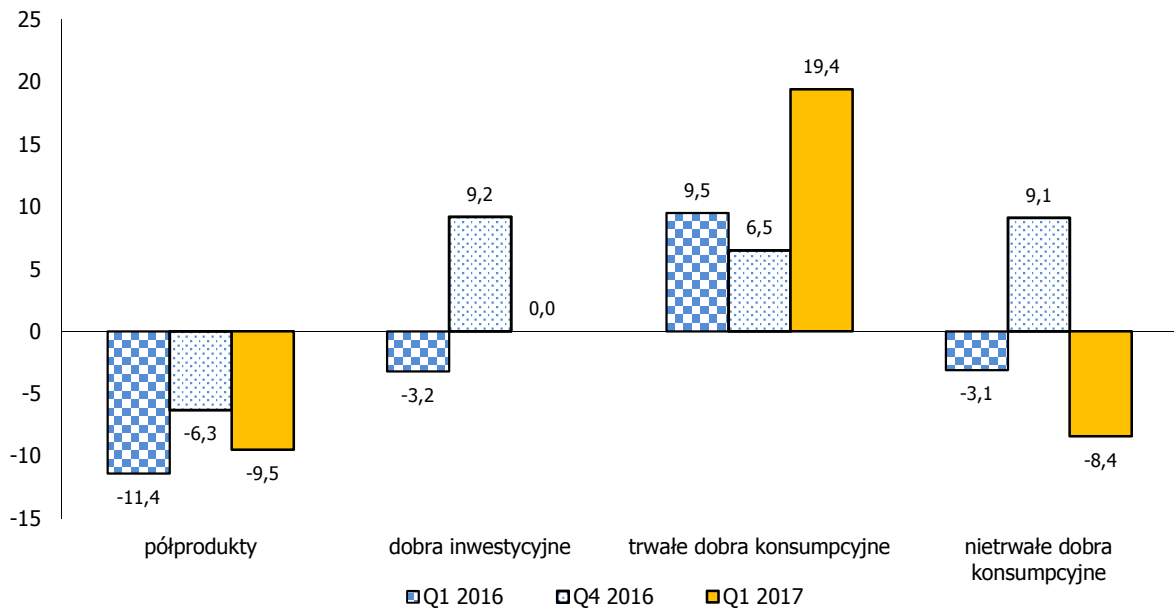
	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
wzrost	13,1	18,1	18,9	20,0	14,8	19,1
brak zmiany	68,4	63,5	65,3	60,4	64,2	61,4
spadek	18,5	18,5	15,9	19,6	21,0	19,5
saldo (1.-3.)	-5,4	-0,4	3,0	0,4	-6,2	-0,4
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	73,3	71,7	76,8	73,5	72,3	73,2

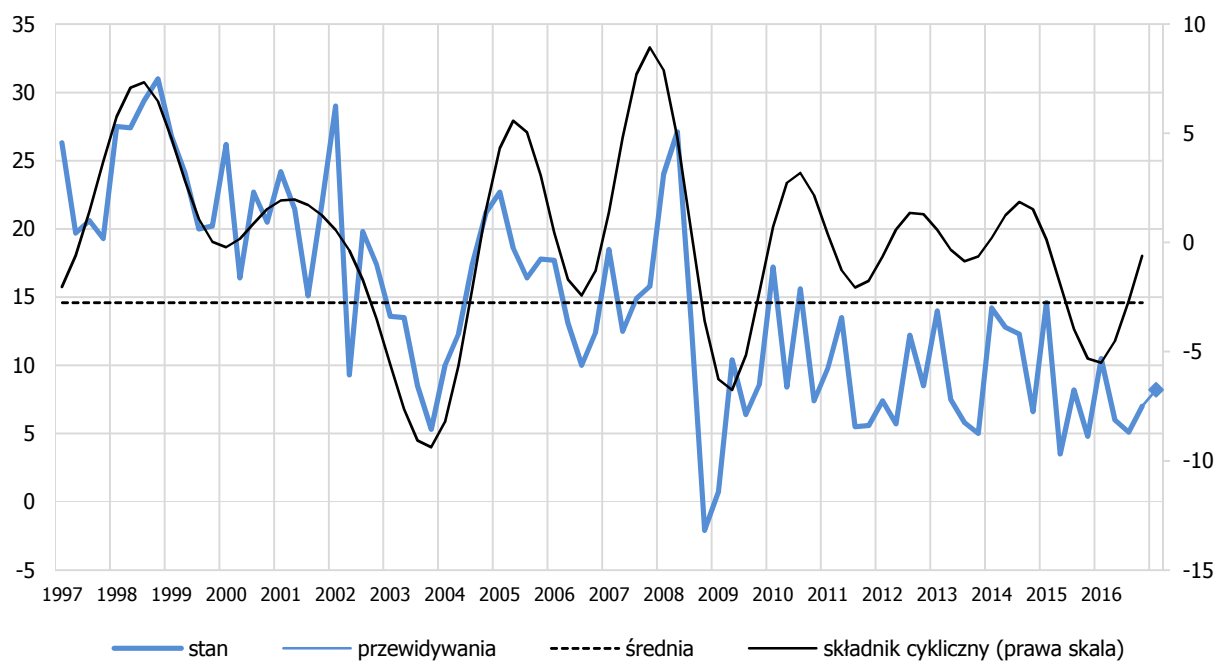
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg wielkości zatrudnienia

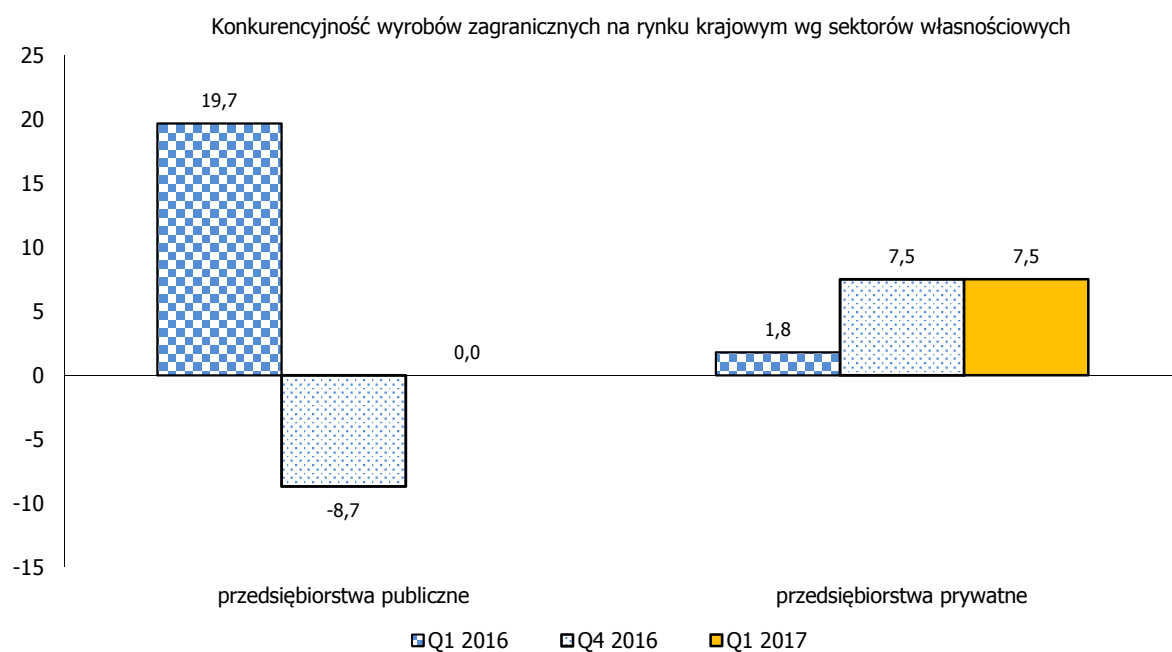
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg głównych grup przemysłowych

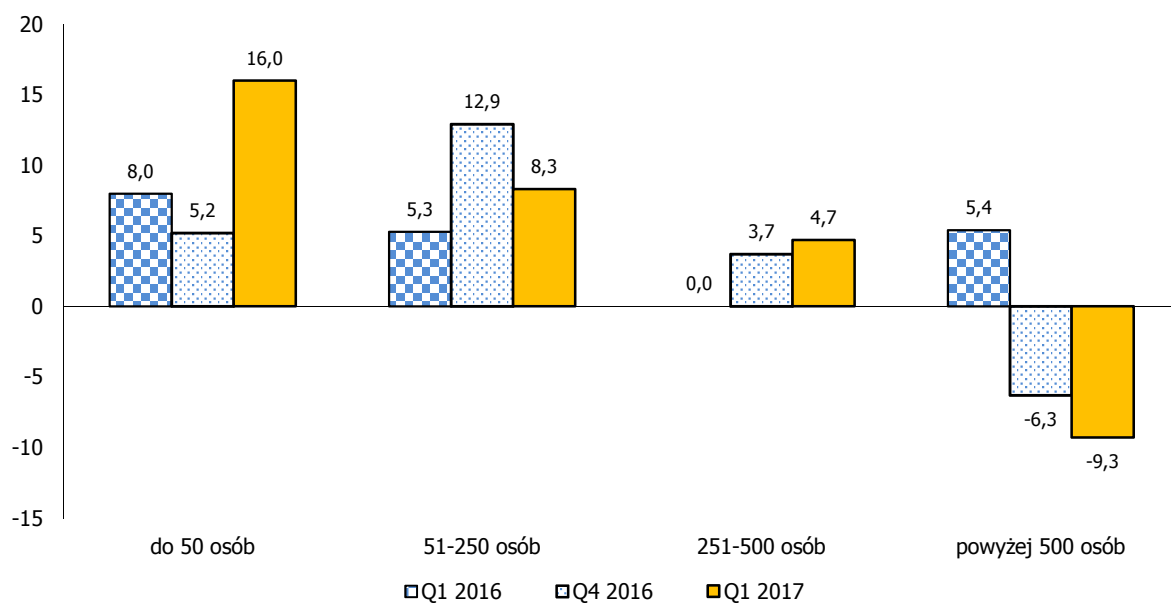
10) Konkurencyjność towarów zagranicznych

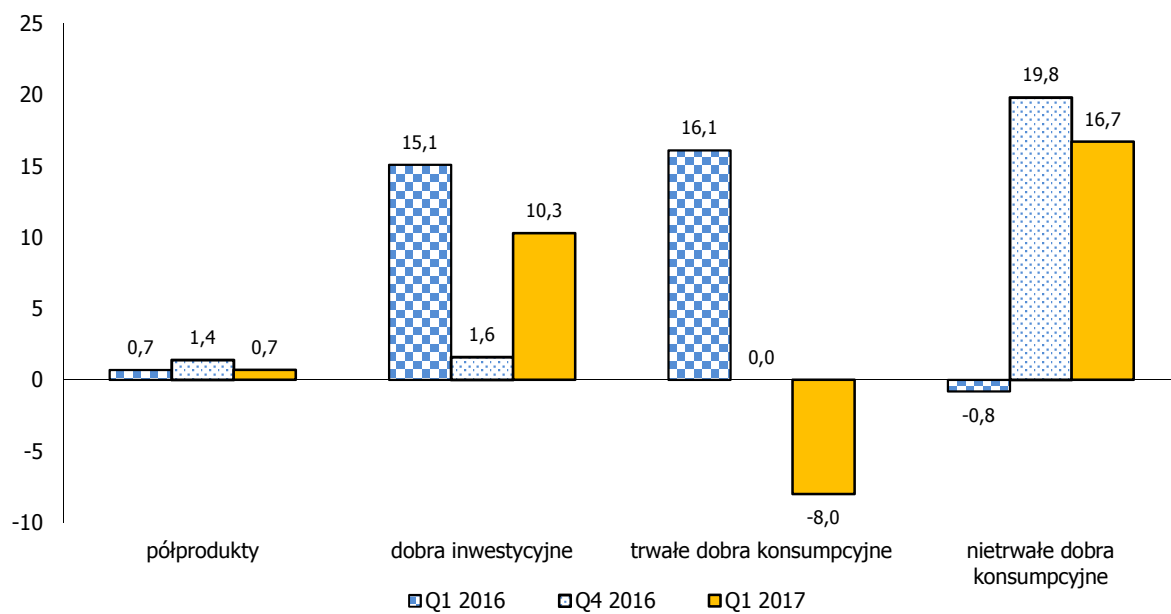
	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
wzrost	12,2	14,1	11,5	11,8	14,6	13,9
brak zmiany	80,4	82,4	83,0	81,5	77,7	80,4
spadek	7,4	3,6	5,5	6,7	7,6	5,7
trudno ocenić	26,3	25,4	27,3	29,2	32,8	37,4
saldo (1.-3.)	4,8	10,5	6,0	5,1	7,0	8,2

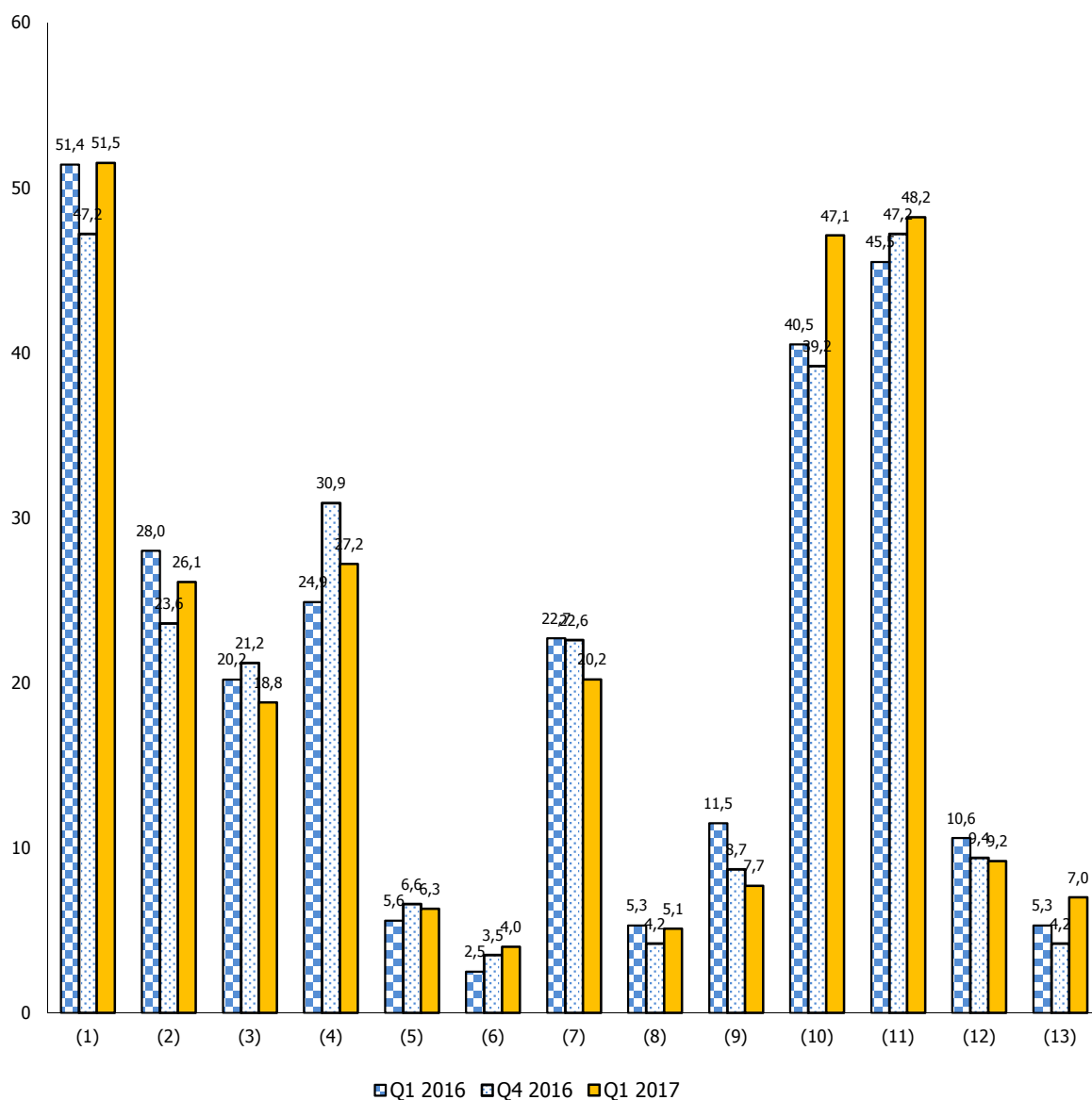
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

11) Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

In January 2017 the industrial confidence indicator (ICI) increased by 3.0 points to -6.3 pts. It is however 1.0 pts down from the January 2016 figure. The performance of private firms was better in the beginning of 2017 – the indicator monthly grew by 4.0 pts to -6.8 pts.

Changes of the main balances were negative and slightly higher than recorded one month earlier. Some improvement was noticed in finished goods inventories, employment and opinions about general economic situation in the country. Expectations for the coming months are optimistic, and it is them, to a great extent, to have raised the indicator. Private firms are more optimistic. Due to positive seasonal factors coming up, betterment in business situation in the manufacturing industry is expected to come in soon.